

"Vilnius" Stiprinimo Fondas
Sukelkime \$15,000. Tai
Mūsų Visų Darbas

WILNIUS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

Mūsų Šakis: Grįžkime
Prie Roosevelto Politikos
Ir Jo Idejalų!

VOL. XXVIII, NO. 307

3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

TREČIADIENIS, GRUODŽIO (DEC.) 31, 1947 M.

Telephones: Victory 7325-7326

KAINA 4 CENTAI

Justas Paleckis Sveikina Amerikos Lietuvius Su Naujais Metais

Wallace Priešakyje Amerikos Demokratijos

WALLACE'O PARTIJA VADOVAUS KOVOS
UZ TAIKA IR LIAUDIES GERBUV!

Tarpe Trumano ir Republikonų Nėra
Skirtumo—Pareiskė Henry Wallace

Henry A. Wallace

ku, patyrė George Norris, Fiorello La Guardia ir Wendell Willkie... Toliaus savo kalboje, Wallace pasisakė prieš monopolinį kapitalą ir už atstingai civilių teisių...

Kasdieną—

Wallace Kandidatuoja
Paleckio Sveikinimas
Stipriai Supyko
Gera Rezoliucija

Henry Agard Wallace pasakė, jog jis kandidatuos prezidento urėdui trečios partijos sąrašui... Tai yra labai svarbi žinia Amerikos žmonėms.

Chicago laikraščiai daug rašo apie tą Wallace žygį. Radijo komentatoriai daug kalbėjo ir kalba.

Washingtonio ju kandidatūra plačiai komentuojama. Kai kurie republikonai patenkinti tuo, kiti betgi ne.

Pas demokratų didelis nusiminimas. Ir nedeclės išminties politikieriai negi gali nežinoti, kad demokratų partija gali laimėti tik remianta progresyvių visuomenės ir darbo vny.

Dviejų renkiesių partijų Amerikos žmonėms nereikia.

Justas Paleckis, tarybinės Lietuvos valdžios galva, savo Naujų Metų sveikinime Amerikos lietuviams pažymė, jog Lietuvoje dabar 80,000 jaunuolių lanko vidurines mokyklas ir 200,000 vaikų lanko pradžios mokyklas.

Tai yra didelis skaičius. Didelis nuopelnas tarybinės valdžios ir larme, kad suaugusiųjų žmonės stropiai ir skubiai mokslinami.

Tarybų Sąjungos spauda smarkiai kritikuoja savo šalies inductriją ir jos administracijas už kai kuriuos trūkumus. Retkalauja daugiau ir geresnių rezultatus.

Tos šalies spauda paprastai kelia aikštėn kiekvieną silpnybę ar blogybę, kad geriau būtų galima tai išlaistyti.

Washingtono mūsų diplomatai, sakoma, "dega piktuksu" prieš Panamos seimo nutarimą neduoti Amerikai bazių. Bet prievarata jų neims dėl dviejų priežasčių:

Viena, Pan Amerikos sutartį dar neparašyta, tai griežti Washingtono žygiai prieš Panamą galėtų tam kenkti.

Antra, tarptautinė situacija tokia, kad griežti žygiai galėtų sukelti daug žmonių.

Diplomatijoje kaip ir kare svarbiausia gera strategija—daryti svarbius žygius laiku ir vietoj.

Man rodos, kad daugumai progresyvių lietuvių svarbiausiu Naujų Metų rezoliucija būtų: "Daugiau veikti, geriau lankyti susirinkimus, daugiau rūpinkit organizacijos reikalais."

Išliko, daugelis žmonių, ypač vyru, visai be patiesinimo "aptingo" ir "suseno".

Rytoj būsime vienas metais senesni, bet nusienimas metais

GEMBLERIŲ KVIEČIAIS BŪTA
NET BALTUOSE RŪMUOSE

Ivardinta Asmeninis Prezidento Trumano
Gydytojas Generolas W. H. Graham

WASHINGTON, Gruo. 30.—Naujame spekuliantų sūrašė žymiai figūroja generolas Wallace Graham, asmeninis prezidento Trumano gydytojas. Jis spekuliuojęs kviečių biržoje Chicagoje, rugsėjo mėnesį.

Aleksandras Fadiejevas
Sakosi Suklydęs

MASKVA, Gruo. 30.—Aleksandras Fadiejevas, vienas iš garsiausių Tarybų Sąjungos rašytojų, sutiko su "Pravda" ir kiti tarybiniai organai kritika, kad jo kūrinys "Jaunoji Gvardija" yra stambiai klaidų.

Katalikai Prieš
Taft-Hartley Aktą

CHICAGO.—Kataliki Ekonominė Asociacija griežtai pasmerkė Tafto-Hartley Aktą. Sakoma, tokio antitarbininkiško įstatymo nebūvo per išisą šimtmetį.

WASHINGTON, Gruo. 30.—Šiais metais gavo darbą pusantro milijono karo veteranų.

Be apie pusę milijonų veteranų dar vis tebeieško darbo.

galima sumažinti energija ir pasiryžimui veikti. O energija ir pasiryžimui daugelis galetų padidinti daugiau skaitydami literatūrą, daugiau studijuodami.

EKSTRA

BUKARESTAS, Gruo. 30.—Šiandien rezignavo Rumunijos karalius Mykolas (Mihal). (Jis nsenai sugrįžo iš Anglijos, kur dalyvavo princesės Elzbietos vestuvėse.)

PALESTINOJ ŽUVO 47

JERUZALŪS, Gruo. 30.—Haitoj įvyko kraupingiausi susirėmimai tarpe arabų ir žydų.

Užmušta 36 žydai ir 11 arabų. Smulkmeniškesnių žinių dar nėra.

Ties Komitsa, Graikijoje,
Smarkūs Mūšiai

ATENAI, Gruo. 30.—Graikų armijos daliniai, vartojant granatus, durtuvus ir peilius, perkirto siaurą kelią Konitson, kurios garizonas apsupo demokratinės valdžios armija ir laikė apsupus per visą savaitę.

Civilių Laisvių Kongresas ir Komunistai

NEWARK, N. J.—Civilių Laisvių Kongresas nutarė ginti Komunistų Partijos narius, kurie platino antisaukiuminis Union City. Jie taip pat rinko parašus po peticijom grąžinti kainų kontrolę.

Lietuvos Prezidentas Taria:
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

šų mūsų gyvenimą taikos pagrindu. Senoms dirbtuvėms atsisiegtant, kūrėme vis naujas ir ir naujas. Iš griuvėsių išliko Marjampolės karys kombinatas. Atsteigtaj Drobės dirbtuvė įstatyta nauja mašinerija. Mūsų valstiečiai aprūpina dirbtinėmis traktoriais Artojas daro šilkinį kilpėdų. Lietuvos valstiečiai šiemet suėmė gausingą derlių...

Taftas Atakuoja
Trumana

KANSAS CITY, Gruo. 30.—Senatorius Taftas, republikonų aspirantas ir JAV prezidentus smerkiant užtikavo prezidentą Trumaną, kad jis būk noris pasigriebti visą ekonominės kontrolės jėgą.

Civilių Laisvių Kongresas ir Komunistai

NEWARK, N. J.—Civilių Laisvių Kongresas nutarė ginti Komunistų Partijos narius, kurie platino antisaukiuminis Union City.

Ties Komitsa, Graikijoje,
Smarkūs Mūšiai

ATENAI, Gruo. 30.—Graikų armijos daliniai, vartojant granatus, durtuvus ir peilius, perkirto siaurą kelią Konitson, kurios garizonas apsupo demokratinės valdžios armija ir laikė apsupus per visą savaitę.

Civilių Laisvių Kongresas ir Komunistai

NEWARK, N. J.—Civilių Laisvių Kongresas nutarė ginti Komunistų Partijos narius, kurie platino antisaukiuminis Union City.

Lietuvos Prezidentas Taria:
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

šų mūsų gyvenimą taikos pagrindu. Senoms dirbtuvėms atsisiegtant, kūrėme vis naujas ir ir naujas. Iš griuvėsių išliko Marjampolės karys kombinatas. Atsteigtaj Drobės dirbtuvė įstatyta nauja mašinerija. Mūsų valstiečiai aprūpina dirbtinėmis traktoriais Artojas daro šilkinį kilpėdų. Lietuvos valstiečiai šiemet suėmė gausingą derlių...

Ties Komitsa, Graikijoje,
Smarkūs Mūšiai

ATENAI, Gruo. 30.—Graikų armijos daliniai, vartojant granatus, durtuvus ir peilius, perkirto siaurą kelią Konitson, kurios garizonas apsupo demokratinės valdžios armija ir laikė apsupus per visą savaitę.

Civilių Laisvių Kongresas ir Komunistai

NEWARK, N. J.—Civilių Laisvių Kongresas nutarė ginti Komunistų Partijos narius, kurie platino antisaukiuminis Union City.

Lietuvos Prezidentas Taria:
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

šų mūsų gyvenimą taikos pagrindu. Senoms dirbtuvėms atsisiegtant, kūrėme vis naujas ir ir naujas. Iš griuvėsių išliko Marjampolės karys kombinatas. Atsteigtaj Drobės dirbtuvė įstatyta nauja mašinerija. Mūsų valstiečiai aprūpina dirbtinėmis traktoriais Artojas daro šilkinį kilpėdų. Lietuvos valstiečiai šiemet suėmė gausingą derlių...

Ties Komitsa, Graikijoje,
Smarkūs Mūšiai

ATENAI, Gruo. 30.—Graikų armijos daliniai, vartojant granatus, durtuvus ir peilius, perkirto siaurą kelią Konitson, kurios garizonas apsupo demokratinės valdžios armija ir laikė apsupus per visą savaitę.

Dujų Sprogime Bostone
Sužeista 25 Asmenys

BOSTON, Gruo. 30.—Pracitę naktį įvykusiame dujų sprogiame išdužyti langai ir pridaryta kitokių nuostolių pačiame vidurmiestyje—Dewey Aikštėje ir aplinkiniuose kvartaluose. Stiklains supiaustyti ir apdeginti 25 žmonės.

Townsends Už
Trečią Partiją

CLEVELAND, Gruo. 30.—Dr. Francis Townsend, autorius plano užtikrinti saugumą seno amžiaus žmonėms, pasisakė už susirinkimą trečiosios partijos. Jis nekritikavo, kad senjais partijas galima būtų pataisyti.

Sudužo Bomberis

FRANFURT, Gruo. 30.—Netoli nuo Augsburgs sudužo Amerikos bomberis A-26. Jame buvo du lakūnai. Jų likimas nežinomas.

Gen. Bradley Rašo
Atsiminimus

PASADENA, Kalif.—Generolas Bradley, kuris tuoj užimė vietą generalio štabo viršiaus, rašo savo atsiminimus iš karo laiku.

Išgelbėjo Šešis
Lakunus

NOME, Alaska, Gruo. 30.—patyrę lakūnai veteranai išgelbėjo šešis savo draugus lakūnus, kurių bomberis sudužo netoli nuo Shismaret.

Ties Komitsa, Graikijoje,
Smarkūs Mūšiai

ATENAI, Gruo. 30.—Graikų armijos daliniai, vartojant granatus, durtuvus ir peilius, perkirto siaurą kelią Konitson, kurios garizonas apsupo demokratinės valdžios armija ir laikė apsupus per visą savaitę.

CIO ir AFL Pasiners
Politiniam Darbe

WASHINGTON, Gruo. 30.—Amerikos Darbo Federacija ir CIO šaukia savo politinius komitetus ir posėdžius Washingtone. Posėdžiai prasidės sausio pradžioje.

Sudužo Bomberis

FRANFURT, Gruo. 30.—Netoli nuo Augsburgs sudužo Amerikos bomberis A-26. Jame buvo du lakūnai. Jų likimas nežinomas.

Gen. Bradley Rašo
Atsiminimus

PASADENA, Kalif.—Generolas Bradley, kuris tuoj užimė vietą generalio štabo viršiaus, rašo savo atsiminimus iš karo laiku.

Išgelbėjo Šešis
Lakunus

NOME, Alaska, Gruo. 30.—patyrę lakūnai veteranai išgelbėjo šešis savo draugus lakūnus, kurių bomberis sudužo netoli nuo Shismaret.

Ties Komitsa, Graikijoje,
Smarkūs Mūšiai

ATENAI, Gruo. 30.—Graikų armijos daliniai, vartojant granatus, durtuvus ir peilius, perkirto siaurą kelią Konitson, kurios garizonas apsupo demokratinės valdžios armija ir laikė apsupus per visą savaitę.

Ties Komitsa, Graikijoje,
Smarkūs Mūšiai

ATENAI, Gruo. 30.—Graikų armijos daliniai, vartojant granatus, durtuvus ir peilius, perkirto siaurą kelią Konitson, kurios garizonas apsupo demokratinės valdžios armija ir laikė apsupus per visą savaitę.

VILNIS

Published daily except Sunday and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States are...

Advertising rates on application. 3116 South Halsted St., Chicago 8, Ill. Phone VICTORY 7325-7329

Entered as second class matter September 23, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879

Baigiant Senusius Metus

Rytoj pradėsimės 1948 metus. Senieji metai baigiasi, bet senos problemos pasilieka. Senieji metai pasižymėjo: Nesvietišku brangumu. Sviesto svaras pasiekė \$1. Steiko svaras—\$1.25. Pieno kvorta 23 centai.

Namų kainos iškilo neapsakytai. Tolygiai su brangumu iškilo reakcija. Niekados pirmuosis nebuvo medžiojami "ne lojalūs valdžiai".

Senieji metai taipgi eina istorijon kaip blygų tarptautinių santykių metai. Jau du ir pusę metų praėjo nuo karo pabaigos, bet taika dar padaryta tik su penkimi valstybėm, su pačiom svarbiausiom—Vokietija ir Japonija dar nepadaryta ir, kaip rodos, dar ilgai nebus padaryta.

Sie metai taipgi bus pažymėti metais, kuomet mūsų vyriausybė užsimojė savo žmonių pinigais nupirktį bent 16 Europos valdžių sau nuolankumą, bet tas daroma priedangoje gelbėjimo tų šalių nuo alčio ir demokratijų nuo sugriuvimo.

Senieji metai taipgi pasiliks istorijoj pačias svarbiausias tarptautines problemas pačiam biogausiamė stovyje. Taip dalykai stovi "vakarų demokratijos" sferose.

"Rytuose" dalykai kitaip. Tarybų Sąjunga yra galingesnė, negu kada nors pirmiau buvo, nors pergryveno baisų karą. Centralinė Europoj, kur pirmą karą buvo fašistinės ar pusiau fašistinės valdžios, dabar yra liaudies, darbo žmonių valdžios.

pagelbės republikonams, bet kolonistas David Lawrence, republikonas, bijo, kad Wallace daugiau pakenks republikonams kaip demokratams.

Progresyvei Amerikai nesvarbu kuriai partijai bus skaudesnis smūgis. Svarbu turėti savas kandidatas, praversti gerą rinkimų kampaniją, parodyti toms partijoms, kad Amerikos žmonės amžinia kaiteilijo tai vienos, tai kitos senų partijų kandidatūs išrinkdami, kuomet abi partijos yra įrankiai stambaus kapitalo, kontroliuojamos stambių interesų.

Visa pažangi Amerika sveikins Wallace kandidatūrą.

Palestinos Problemos

Washingtono rodo baimės, jog Palestinos teks šauktis Tarybų Sąjungos kariuomenės kaip ir Amerikos.

Britai pasitrauks gegužės 15. Jei Jungtinės Tautos iki laiko nepajėgs numalšyti arabus, teks šauktis didžiųjų valstybių ginkluotų jėgų.

Palestinos ginkluotos jėgos yra nelygios. Zydai turi apie 30,000 kariuomenės prieš arabų 115,000. Prie to arabų kaimynai jiems gelbės, o visos arabų šalys gali sudaryti milioninę armiją.

Aišku, tik didžiosios valstybės, Amerika ir TSRS, galės numalšinti arabus, kurie priešingai Palestinos padalinimui ir kovoją prieš tai. Suprantama, britams visai pasitraukus gal ir arabai nusimalšins, nes jų pasipriešinimas akstinamas britų. Saejūs Amerikai ir TSRS armijoms Palestinos bijamosi "incidentų", nors abi jos bus ten vienu tikslu—taiką palaikyti, įvykdyti Jungtinių Tautų nuosprendį Palestinos reikaluose.

Sveikimas Iš Lietuvos

Lietuvos tarybinės valdžios galva Justas Paleckis prisuntė Amerikos lietuviams sveikinimą. Sveikimas atėjo per mūsų spaudą, kaip matysite šiame Vilnies numery.

Lietuvos ryšis dabar su Amerikos lietuviu yra per progresyves organizacijas, per jų spaudą. Lietuvos menininkai, literatai savo kūrinius ir siunčia progresyviems Amerikos lietuvių organizacijoms.

Amerikos lietuvių atžagareiviams, kurie, be kita ko, darė ir biznį iš "tėvynės melnės", nes per juos buvo Lietuvos ryšis su Amerikos lietuviu, dabar to nedaro ir nedarys. Tas irgi sukelia juos prieš dabartinę Lietuvos valdžią.

Amerikos lietuviu jau gavo keletą teatrinijų veikalų iš Lietuvos. Norima gauti muzikos kūrinių ir greit bus tas galima. Pagerėjus susisiekimui, ryšis bus dar geresnis.

Pažangieji Amerikos lietuviu, naudandami kultūriniais ir meno kūrniais iš Lietuvos, taipgi iš savo pusės gelbės Lietuvai kuo galės. Jų senai tėvynei melė neparemta savinauda.

Jūrininkų Tradicijos

Jūrininkai, visų kraštų ir kontinentų, per ilgus amžius buvo (ir tebėra) laisvės tradicijų nešėjai, pažangos palaikytojai ir prispaustųjų draugai.

Nuo tų laikų Viduramžiuose, kuomet jūreiviai buvo liauviso išnaudojami aršiau negu kaliniai, ta revoliucinė tradicija, susijusi su laisvų jūrų ir vandenynų aplinka, įsigyveno į jų galvosėnį ir būdą. Keli paskutiniai pranešimai apie šiu dienų įvykius patvirtina, kad ta jūrininkų tradicija gyva.

Visi žinome, kaip Australijos jūrininkai atsisakė vežti ginklus olandiškiems imperialistams, kurie kovoję prieš Indonezijos liaudį. Dabar mes matėme Prancūzijos jūrininkus, Marselyje, Havre ir kituose uostuose, pirmose streikierių eilėse: jie pirmieji streiką pradėjo, paskutiniai pabaigė.

APŽVALGA

VEIDMAINIAUJA

Reakeinė lietuvių spauda talpina Amerikos Lietuvių Tarybos atsišaukimą neva gelbėti Lietuvą, "neduoti jai pražūti," ir baigia jį prašymu pinigų savo nesvarios ir piktos prieš Lietuvą propagandos vedimui.

Šis atsišaukimas yra veidmainingas. Jei tarybininkai šauktys į Amerikos lietuvius prašydami sau, savo propagandai, savo melų prieš Lietuvą skleidimui aukų, tai būtų atviras pasisakymas. Bet kada kaulina iš Amerikos lietuvių pinigų saviams reikalams, prisimėsdami renk aukas Lietuvos gelbėjimui, tai veidmainystė.

Lietuvos jie negelbsti. Lietuvai jie kenkia, skleidami prieš ją melus, priimdami ir paremdami aršius Lietuvos priešis, kurie laikė hitlerinės okupacijos tarnauojančiais, mirtiniems Lietuvos priešams.

Jų tas atsišaukimas dėlto yra klasingas kaulijimas iš Amerikos lietuvių aukų.

JIE TIK IŠ TOLO PĀREKAUJA

Argentinos lietuvių laikraščiui "Vienybėi" rašo iš Sao Paulo, Brazilijos:

"Štai, rugpjūčio mėn. 22 d., ant gatvės Lituania, buvusioje lietuvių mokykloje, susirinko lietuvių mokyklos, susirinko fašistų stabas. Tame susirinkime-baliuje dalyvavo kelias vietinių žurnalistų, vienas karistikis, vienas koks tai trumamas amerikonas ir dar vienas kitas nežinomas fašistas. Lietuviški fašistai sudarė branduolį: buvęs Lietuvos konsulas A. Polišaitis, "Lietuvių Sąjungos" pirmininkas Al. Bagdonas, keletas naujai atbėgusių fašistų, kurių tarpe Dr. Draugelis ir kunigas Pijus Ražaiškas. Iš viso tame baliuje dalyvavo apie 50 asmenų. Kunigas Pijus Bagaižinskas atiduro susirinkimą—balių ir pasako to baltius tikslą. Paskui buvo skaitomas "memorandumas" Panamerikos konferencijai, prašant, kad Amerikos valdžios padėtų lietuviškiems fašistams užlipti ant Lietuvos liaudies sprando.

"Memorandumas" skamba, kad būtų atsteigta "teisėta" Smetonos valdžia, kurioji 1926 metais buvo pastatyta pasiremiant durtuvo teise. Taipgi fašistai ragino viens kitą naudėti, kuogreičiausiai veikti... Dalyvavęs sugėdėję amerikietis, matyt irgi to plauko, pačiesiems lietuviškiems fašistams nesirūpinti, nes greitai būsiąs karas tarp Siuarinės Amerikos ir Tarybų Sąjungos, tada smetoniniai likučiai galės važiuoti į Lietuvą ir vėl kamuoti tenyškėsi liaudį. Pasakymas apie karą labai nudžiugino fašistus, iš ko matyti, kad jų apetitai trokšta liaudies kraujo. Tame susirinkime atmetus svefintautiškus, buvo apie 30 lietuvių fašistų, kurie ir pasutė "memorandumą" 12,000 lietuvių vardu. "Memorandumas" siuntėjėi dekojo sekanciom organizacijoms: "Lietuvių Sąjungai Brazilijoj"; įjaimio organizacijai "Vytiš"; Raudonojo Kryžiaus Lietuvių Komitetui, tai yra kunigo Janulonio

Rio de Janeiro ir, R. K. Sv. Juozapo Bendruomenėi. Vadinamos jų organizacijos sudaro iš pusės tuzino asmenų išsiskyru Bendruomenę. Po memorandumu pasirašė šeši. Dabar kyla klausimas: kas juos galiavo pasirašyti 12kos tikstantiųjų lietuvių kolonijos vardu? Nieks! Fašistams melas—garbės ženklas. Jie nesiremia faktais, bet vaizduote. Ar tas jų "memorandumas" privers Lietuvą liaudį mainyti laisvės gyvenimą ant fašistinio jungo? Be abejo, kad ne. Tą ir jie patys gerai žino. Bet jų tikslas yra kitas: krauti kuo daugiau malų ant karo lauzo."

Brazilijos lietuviu fašistai, kaip ir Jungtinių Valstijų, prie kiekvienos progos parėkauja prieš Lietuvą, taipgi visumot daro rinkliavas savims tikslams, po priedanga Lietuvos gelbėjimui. Jie taipgi ramina save viltimis naujo karo. Tos viltys yra tuščios, kaip daugelis mokslininkų sako, naujas karas gali būti visai žmonių pragaistingas. Lietuviai fašistai ir po to karo Lietuvos nevaldys. Gali būti taip, kad jie patys negyvens, kaip negyvens milijonai kitų tautybų žmonių.

Nesuvaldydami keršto jie tačiau laukia ir to baisaus naujo karo.

Verta pastebėti, kad jie ypatingai rėkauja toli, už tūkstantčių mylių būdami nuo Lietuvos. Arčiaū, Vokietijoj esanti, net ir rėkauja tik garsiai prisibijoj. Jie ten "laikosi rezervuotai," kaip jie patys sako.

Visai nėra abejonių, kad lietuvių fašistai ir kiti atžagareiviai tik riksmu ir turės tenintis. Lietuvos jie jau nevaldys. Tas viltis jiems teks atsisveikinti.

AFL unijos viršininkas George P. Delaney. Jie angdien Kongreso komisijai liudijo kaip plieno trastas lauzo šalies įstatymus bandydamos išvartyti iš biznio emulsiškus fabrikantus. Jei tas nebus sulaukta, trumpoj ateityj virš pus milijono darbininkų gali atsidurti bedarbių eilėse.

Arabai Užsidarė Burnas KAHAS, Gruo. 29.—Generalis sekretorius Arabų Lygos, Abdul Rahman Azam, praneša, jog jis ne-nieko nesakė apie arabų planus JAV senatoriui Brewsteriui. Jis neįsiplepėjęs nei korespondentams.

ny ginklų. Jame buvo ir keli kariniai lėktuvai. "Mes, kurie kovojome prieš fašizmą, mes, kurių draugai žuvo Atlanto konvojuose pakelyje į Murmanską ir Liverpo-

RAŠO STEBETOJAS

Kompromisas su Neteisybe Negalima paneigti, kad taip vadinamas Laisvės Traukinys, kuris su brangiais visai Amerikai istoriniais dokumentais rieda po mūsų plačios šalies laukus, padaro daug teigiamo ir vertingo. Negalima paneigti, kad kuomet traukinio tvarkytojai atsisakė sustoti Birminghame ir Memphis, nes ten negrai buvo diskriminuojami tvarkant traukinio lankymą, didelis žingsnis buvo padarytas rasizmo sumuimui.

Taip, tų teigiamų faktų paneigti negalima. Tiesa, generalinis prokuroras Tom Clark, kuris radosi tarp to traukinio globotojų, savo policinėmis kaseininėmis metodomis prieš pažangiecius kaip tik lauzo tą dvasią, kurią Laisvės Traukinys turi atstovauti. Tiesa, kad tie pietinių miestų valdytojai, kurie sutiko rasinę diskriminaciją palikti nušalyje keliom dienom, gal tuojau po traukinio išvažiavimo atsisakys sumti linčiuotojų gauja...

Bet, apart to viso, kompromisai su tiesiogine diskriminacija ir buvo prileisti. Organizacijos, kurios traukinį globoja, pakartotinai kartoją, kad traukinys nestos vietose, kur negrams nebus leista kartu su baltaisiais lankytis traukinyje.

Daugumos pietinių valstijų miestų rasistai ir prasistai susiraukė, bet nusileido, išsiskyru Birminghame ir Memphis. Bet ne visi vien susiraukė: kai kur jie panaudojo gudrybes. Ir traukinio globotojai nusileido. Keliuose pietiniuose miestuose štai kas buvo padaryta: Negrai ir baltieji galėjo traukinį lankyti tomis pačiomis dienomis ir net tomis pačiomis valandomis (koks "nusileidimas" iš rasistų pusės!...), bet jie turėjo susirikiuoti į atskiras negrų ir baltųjų eiles. Įeina negrų eilė, pabūna kokias 5 minutes traukinyje, po ko seka baltųjų eilė, ir tt.

Traukinio globotojai tuokart nesipriešino, nes jiems aiškino, kad "segregacija vyksta ne pačiame traukinyje, o stoties platformoje," o to reikalauja įstatymas Pietuose.

Ten prie traukinio, kur radosi Nepriklausomybės Deklaracija, Teisų Bilius, Emancipacijos Deklaracija, Lincoln kalbas, tie mizeriškieji rasistai nepajuto kokias atsilikusias šlykščiaias jie yra su ta visa savo kompromisine segregacija, su "penkiaminium segregacija."

Ir dar labiau nusikalto traukinio globotojai, kurie tokį nusileidimą padarė, kurie padarė kompromisą su neteisėtom ir neteisybe, nors to traukinio uždavinys yra kaip tik teisybę ir šviesą nešti į visus mūsų šalies užkampius.

Ir dar svarbūs dalykai įvyko rytisje su Laisvės Traukiniu, nors apie juos mažai kas rašė ar minėjo. Kuomet baltai dažytas blizgantis traukinys sustojė Atlanta, Georgijos stotyje, dar vienas vagonas, pilkai dažytas, buvo prie jo prikabinatas. Jį prikabinant keli pietinių burbonai ceremonaliai pareiškė, kad "dabar traukinys yra ir mūsų." Kas radosi tame vagonė? Kodėl taip iškilmingai buvo nusiteikę tie burbonai? Jame radosi sukiliųjų pietinių valstijų konfederacijos konstitucija, generolo Lee kalbos ir kiti vergovios konfederacijos dokumentai. Laisvės Traukinys! Jis turi atstovauti Amerikos liaipsnišką kelią į laisvę, o štai prie jo prijungiami kaip vertingi dokumentai, kuriuose kalba jėga, kuri tai laisvę krūvinoje ilgoje kovojė priešisinoi.

Anglo-saksiškos tradicijos žiūri ir nugaletoisus "sportiniai." Nugalėta ir pasispaudžiama rankomis. Pietinė konfederacija, burbonai, jų vergovinės tvarkos pamatai, tuo laiku kovos lauke nugalėta. Sukilimas, kuris siekė perskelti Amerikos Unią, buvo numalšintas. Viskas turi būti pamiršta, sako anglo-saksiška sportinė tradicija. Bet ar tas reiška, kad to sukilimo, tos reakcijos reikšvijos turi būti garbinamos šalia laisvės dokumentų? Ar tas reiška, kad šalia Lincoln kalbų Laisvės Traukinys turi nešti ir sukiliųjų vado Lee kalbas? Anglo-saksiškas "sportiškas kumas" čia pertoli nuneštas, pertoli išstetas. Vagonas, kuris Atlanto stotyje prie traukinio buvo prikabinatas, jokiū būdu neturėjo teisės ten būti. Burbonai, kurie tada buvo sumušti, neturi teisės demonstruoti, kad jie kovoję už teisėtą tikslą. Bet gal jie ir jautė, kad prie šio traukinio jie moraliai ir tvirtai, nes jie vienas kompromisas daromas, kodėl nedaryti daugiau? Jei leidžiama vienoje stotyje skirstyti baltus ir negrus lankytojus į atskiras eiles, kodėl nepagerbti ir tų dokumentų, kurie pilną diskriminaciją atstovauja? Jeigu sakoma A, reikia sakyti ir B. Su neteisėtom negali būti kompromisai. Jam galima vien kapituliuoti. Ir, kaip atrodo, Laisvės Traukinys tai daro.

400 METŲ LIETUVIŠKAI KNYGAI

Rašo A. M. Metelionis

Visi vienbalsiai sutiksime su tuo faktu, kad spauda turėjo ir šiandien turi didelę reikšmę žmonijos gyvenimui.

Kas tai toks kalbėdamas apie spaudą yra pasakęs: "Spauda yra arba didžiausia laimė, arba didžiausia nelaimė; net dažnai sunku atskirti katras".

Zmonės negalėdamos atskirti teisingos spaudos nuo melo dažnai skaito melų ir falsifikacijų spaudą už teisingą ir tuomi patys palieka aukomis tų klasytų, ir tartum, tos musės įspainioje į voratinklį nepajėgia per visą gyvenimą iš tų melų pasiūlyti. Tuo klausimu būtų daug kas galima pasakyti, bet tai būtų iškrypimas iš temos, tai ir kalbėsime apie spaudą abelnai.

Informacijų knygoje surandame, kad visų pirmiausia spauda buvo išrasta Kinijoje, apie 868 metus šito metskaičiu. Būk tūlas Pi Sheng 1041 metais jau turėjęs Kinijoje spaudos įrankius ir atliekė spaudos darbus. Bet tada Kinija nuo pasaulio buvo atitverta tam tikra siena ir mažai buvo žinių kas darėsi anoj pusėj sienos. Ta kinų siena buvo pabudavota per dašimtį metų: 235 iki 225 metų pirm krikščionybės su tikslu, kad apsaugoti Kiniją nuo svetimų užpuolikų. Ta siena buvo (dar ir dabar vietomis yra) nuo 20 iki 30 pėdų aukščio, nuo 15 iki 20 pėdų storio ir 1,500 amerikoniškų mylių ilgio: maždaug toks tolis, kaip nuo Kansas City, iki Bostono. Tai vėl randame, kad tūlas John Rylands 1423 metais Manchester, Anglijoje, buvo pasidaręs iš medžio raidės ir spaudinės. Bet nežinūnt to, tikru spaudos išradėju pasauliniai yra pripažintas vokietis Jonas Gutenbergas iš Mainz, Vokietijos, 1454 metais.

Gutenbergas savo nauju išrastu būdu atspausdino pirmą knygą, o ji buvo biblija, 1466 metais. Šitas Gutenbergas išradimas labai daug prisidėjo prie pastumimo žmonijos progreso pirmyn. Pirmą, kol knygos buvo ranka rašomos ir tik viena, tai įėjus jos įtalpa nepatiko kunigijai, tai įsakė inkvizicijai knygą ir sykiu jos autorius ant laužo sudeginti, ir tuo viskas buvo užbaigta. Bet kada jau pradėjo knygas spausdinti ir tai jau ne viena, bet šimtus ir tūkstančius kopijų, tai tada kunigijai nebuvo taip lengva apsidirbti su tais "velnių raštais". O antra, spaudinant knygas jų skaitlius greitai daugėjo jos pasidarė pigesnės ir jas įsigijo toki žmonės, kurie pirma apie tai nei nesvajėjo. Tas labai lauktas Jono Gutenbergas išradimas greitai pasiekė visą Europos kontinentą, o jau 1547 metais pasiekė mūsų tėvų žemę Lietuvą.

Dabar nors trumpais ruožais turime pažiūrėti į tų laikų Lietuvą, kada joje pasirodė jos kalba pirmas spaudos žodis. Lietuvos istorija mums sako, kad Lietuvos didis kunigaikštis Mindaugas (1226 - 1236 m.) buvo paskutinis Lietuvos valdonas, kuris dar mokėjo ir kalbėjo lietuviškai. Bet jis turėjo dvi žmonas ir abi buvo rusės, ir jos ir šeima lietuviškai nemokėjo. Lietuvoje oficiali kalba buvo baltarusių. Bet dar buvo vartojama lotynų, totorių ir arabų, tik ne lietuvių. Lietuviška kalba, tai buvo daugiausiai Lietuvos kaimiečių kalba. Lietuva veik tuom pat sykiu aplaikė nuo Vatikano dvi "dovanas": krikštą ir baudžiavą. Anglas, Lordas Shaftesbury kalbėdamas apie popiežių ir vergiją labai teisingai pasakė, sekanciai:

"Popiežius ir vergija, tai tartum, tos dvi sesutės eina rankoms susikibę; kaip kada viena eina pirmą, tai vėl antra, bet visados kur viena, tai ten ir antra".

Dauguma lietuvių: aukštaičiai, dzukai ir kiti buvo pakrikštyti 1387 metais. Gi žemaičiai "tą malonę" aplaikė tik 26 metus vėliau, tai yra 1413 metais. Tik nuo žemaičių apkrikštyjimo prabėgus 34 metams, t.y. 1447 metais Lietuvos kaimiečiai buvo prirakinti prie ponų, bažnyčios ir klioštorių dvarų, kur turėjo penkis dienas kas savaitė nuo tamsos iki tamsai uždyka sunkiai dirbti ir dar už tuos nenaudėlius poteraiuti. Užraušose randame, kad tik Vilniaus vyskupijoj bažnyčios turėjo 29,000 baudžiaininkų. Arba vėl, Lietuvoj jėzuitų vienuolių buvo tik 317, o jie turėjo ir valdė: 14,000 baudžiaininkų. Į Lietuvą jėzuitai pribuvo 1569 metais. 1626 metais Lietuvos bajorai savo susirinkime skundėsi, kad būk jau jėzuitai turi savo rankose vieną trečdalį Lietuvos turį. Šitaip tie "Jėzaus bernai" ganė nuo velnio lietuvių dušels... Visos Lietuvoje Viskupijos, parapijos ir klioštoriai laikė vergus baudžiaininkus ir su jais barbariškai elgėsi. Apie padėtį lietuvių baudžiaininkų per 189 metus Romos katalikų bažnyčios valdymo ir kartojimo "Mylėk artimą savo kaip pats save", galima spręsti iš šitų kelių aprašymų. 1576 metais iš Vokietijos raštininkas Branas aplankė Lietuvą ir štai kaip jis aprašo ką matė Lietuvoje:

"Zmonės Vilniuje gyveną yra lyg laukiniai ir vergauja ponams be mažiausios laisvės. Ponų meilė jų valdiniams saikuojava smūgiais ir botagų kirčiais. Mieste nėra jokios ligoninės nei prieglaudės elgetoms. Zmonių namuose visados pilna dūmų, kurie žiems akis išgriaudžia, todėl čia daug aklių... Keista tame mieste tikyba. Maldingai klausomišiu mušdamiesi ne tik į krintinę, bet ir į veidą."

1575 metais, Lietuvą aplankė popiežiaus pasiuntinys vyskupas Lipomano ir

štai kaip jis aprašo kunigų ir katalikiškų ponų valdomų baudžiaininkų padėtį:

"Nėra pasaulyje nelaimingesnio sutvėrimo, kaip Lietuvos kaimietis. Jis nieko neturi nuosavo, išskyrus tai, ką jam duoda iš malonės ponas. Juos engia ir plėšia netik ponai, bet ir kareiviai... Už šunies užmušimą čia daugiau baudžiama negu už valstiečio."

Pora metų vėliau, Lietuvoje aplankė ir kitas popiežiaus atstovas, vyskupas Bandziovani, kuris taipgi panašiai rašė apie Lietuvos baudžiaininkų padėtį. Tie popiežiaus pasiuntiniai turėjo galią ir autoritetą nubausiti kunigus ir ponus už tokį barbarišką elgesį su lietuvišiais katalikais baudžiaininkais, kuriuos jie laikė žemiaus šunies. Bet vietoje užtarti baudžiaininkus ir kiek palengvinti jų gyvenimo būklę, tai popiežius Aleksandras VI prisūtė Lietuvos 10,000 "labai pamačyvių" visokių šventųjų "šlunkų".

Lietuviai ir Priezastis Lietuvių Spaudos

Lietuviai baudžiaininkas susilaukė savo kalboje spaudos žodžio visai ne del to, kad buvo lietuvių, kurie mylėjo savo tautą, savo kalbą ir už tai stoji į darbą ją atgaivinti. Tikroji priezastis buvo, tai religinių vadų noras lietuvius pritraukti prie savęs, o lietuviai vien tik

lietuviškai mokėjo ir kalbėjo. Šitas ir sudarė reikalą patiems religiniams vadams išmokti muzikų kalbos, ir to pasekoje gimė lietuviška spauda. Teisingiau sakant, lietuvių spaudą pagimdė peštynės tarpe ez-zokoninko Martyno Liuterio ir popiežiaus Leono X, už Lietuvos baudžiaininkų vilnas.

Jei kas mano, kad Liuteris sukilo prieš popiežių už tai, kad jam apėjo baisiai apgaudinėjami, skriaudžiami baudžiaininkai, tas visai nežino istorinių faktų, kurie yra sekanti:

Martynas Liuteris buvo visai lygus popiežiui fanatikas ir despotas. Jis paskelbė karą, popiežiui dėl stamo kad popiežius net Liuterio avelės apkirpdavo taip nuogai, kad per ilgai prisėjo laukti vilnų ataugant. Tada ejo plati rinkliava dėl stamo Vatikane šv. Petro ir Povilo katedros, kuri kainavo \$50,000,000. Popiežius Leonas X išsiuntinėjo savo agentus po visas šalis parduoti "visokių griekų atleidimų" indulgencijas ir "greitai valyti dušias iš čyščiaus".

I Wittenberg'o miestą ir jo aplynkę, kur ir M. Liuteris gyveno, pribuvo gabus indulgencijų pardavėjas Augustinus zakoninkas Jonas Titzelis. Titzelis bažnyčiose iš ambonijų žmonėms pranešė, kad būk jis turi

leidimą nuo paties švento tėvo visiems auktojams, dėl stamo "dievo namo", atleisti visus griekus ir jų mirusius artimus išleisti iš čyščiaus. Būk kas mes pinigų į jo karbonką ir kaip tik tas pinigas atsimuį į kitus pinigus, taip greitai aukavusio artimo siela iš čyščiaus skris į dangų. Zmonės buvo tamsūs ir pilnai Titzeliui tikėjo; dar-ir šiandien daug žmonių tam tiki. Zmonės norėjo apsvalyti nuo griekų, o ypač norėjo savo mylimų sielas kuo greičiausiai paliusuoti iš čyščiaus, todėl viską pardavė ką tik galėjo parduoti ir visus pinigus sumetė į Titzelio karbonką. Kada šitaip nuogai Titzelis apkirpo baudžiaininkus, tai vietiniams "dūšij ganytojams", Liuteriui ir kitiems reikėjo ilgai laukti vilnų ataugant. Del šito ir susipyko su popiežium Leonu X ir to pasekoje gimė protestonų tikyba. I toki Titzelio apilėšimą baudžiaininkų piklatai žiūrėjo ir Vokietijos dvarponiai ir kunigaikščiai, nes baudžiaininkai viską sumetė į Titzelio karbonką paskui badavo, o badaujantis žmogus jau ne darbininkas.

Kad Martynas Liuteris nebuvo baudžiaininkų užtėrėjas, tai štai tam faktas. 1525 metais Vokietijos bausdžiaininkai buvo sukilę (Tęsa ant 4-to pusl.)

FOOD—MUSIC—TELEVISION!
Dėl Linksmų Švenčių Muzika
Fritz and His 3 Piece Combo—Hats, Favors, Noisemakers

BOSTON'S TAVERN
Open 'till 1 and 5 A. M.

447 W. 26th St. VICTory 9352

Linksmų ir Laimingų Naujų Metų
Vjaiems Kostumeriams,
Pažįstamiems ir Draugams

JOKANTAI, Broliai

Sirdingūnais Linkėjimai dėl turtingų Naujų Metų Visiems mūsų draugams, kaimynams ir kostumeriams. Sirdingai dėkuojam tiems, kuriems mes patarnavom 1947 metais ir norim patarnauti jums 1948 Metais.

ROBERT BUNES, Mgr.
Ir Visa Mūsų Organizacija

ANDELSON DEPARTMENT STORE
35th ir Wood Street

Linksmų Naujų Metų Visiems Lietuviams!
Dėl Linksmų Naujų Metų Užėik Pas mus

Little Bohemia Restaurant

1722 S. Loomis St., Arti 18-tos Gatvės
Tel. CANal 9836 FRED, Mgr.

Linksmų Naujų Metų Visiems Lietuviams, Draugams Ir Kostumeriams

MIZERKA ELECTRIC CO.
2042 W. 21st St.

Perdirbame Išdeginutus Motorus, Taisome Sugadintus, Suvedame Elektros Vielas ir Sviesą į Namus ir Dirbtuves. Čia taipgi galite gaut motorus, naujus ir vartotus; taipgi taisome visokius elektrinius daiktus ir mašinas.
Telefonas CANal 5165

Linkime Visiems Mūsų Kostumeriams ir Draugams Laimingų Naujų Metų!

JOHN & MARTHA DARASKAI, Sav.

John's Tavern
HEMlock 5046
1634 W. 69th St., Chicago, Ill.

Linksmų ir Laimingų Naujų Metų!

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Skaniamsi Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai
MARIJONA VALATKIENE, Sav.

Linksmų ir Laimingų Naujų Metų!

ZAVIS—PETRAUSKAS
NEW LIFE LIQUORS
PACKAGE & BAR

Čia gali gauti įvairiausius gėrimų bonkomis ir stiklais

3234 So. Halsted St., Chicago, Ill.
JOHN ZAVIS ir ANNA PETRAUSKAS, Sav.

Linksmų ir Laimingų Naujų Metų!

ANN'S TAVERN
3559 S. Union Ave., Chicago, Ill.
JUOZAS ir ANN POVILAITIS, Sav.
Tel. YARds 3545

Svelkinu Visus Savo Kostumerius, Draugus ir Pažįstamus su Naujais Metais ir Linkiu Geriausiu Pasėkmiu!

John's Tavern
3801 S. Halsted St., Chicago, Ill.
YARds 2733
JONAS GEDCUS, Savininkas

Linksmų Naujų Metų Visiems Kostumeriams, Draugams ir Pažįstamiems

JOSEPH LEPPA
Smagi Užėiga ir Piknikams
Puiki Vieta

WILLOW SPRINGS, ILL.
Telephone Willow Springs 1095

Linksmų Naujų Metų Visiems Lietuviams

GAPA'S

QUALITY MEAT MARKET

5002 S. Ashland Ave.

Linksmų Naujų Metų Visiems Mūsų Draugams
Ir Pacientams

DR. THADDEUS BRESDEN

DENTISTAS

3980 Archer Ave. LAFayette 2661

Linksmų Naujų Metų

DR. N. ZACOVITCH

DENTISTAS

4142 Archer Ave. LAFayette 7650

Linksmų Naujų Metų Visiems Lietuviams

BOHNETT TIRE CO.

3843 S. Halsted St. YARds 1530

Linksmų Naujų Metų Visiems Lietuviams

OLYMPIC LOUNGE

3101 S. Halsted St.
S. E. Cor. 31 St.

AL VOVOS NICK FLAMS

Linksmų Naujų Metų Visiems Lietuviams

TRIANGLE TAVERN

"Where Friends Meet For Television Entertainment!"
DAN KONRAD, Sav.

3059 W. 43rd St. VIRginia 9860

Linksmų Naujų Metų Visiems Mūsų Draugams
Ir Kostumeriams

JUDY'S FRUIT MARKET

3233 S. Halsted St. Cal. 9193

Linksmų Naujų Metų Visiems Mūsų Draugams
Ir Kostumeriams

ELITE DRAPERIES

4266 Archer Ave. LAFayette 3075

Linksmų Naujų Metų Visiems Mūsų Draugams ir
Kostumeriams ir Širdingas Actū už Jūsų Paramą
1947 metais ir už Ateinančius 1948 Metus

CHICKIES

HOSIERY & LINGERIE SHOP

3417 S. Halsted St. YARds 6826

Linksmų Naujų Metų Visiems Mūsų Draugams
Ir Kostumeriams

Al's Dress Shop

3927 S. Halsted St. YARds 4877

Linksmų Naujų Metų Visiems Mūsų Draugams
Ir Kostumeriams

Henry Stuckart

ED. BERNDT, Sav.

2511-19 Archer Ave. VICTory 6600

400 METŲ LIETUVISKAI KNYGAI

(Pradžią 3 Pust.)
jau prieš protestoniškų savo skriaudėjus dvarponius ir kunigaikščius, ir jie kreipėsi pas Liuterį prašydami jo pagalbos ir užtariamo.

Štai kokį Liuteris atsakymą davė baudžiauninkams:

"Sukilėlis yra priešas dievo ir Kaizerio, todėl kas gali ir bus pirmutinis nudurti sukilėlį, tas padarys labai gerai. Kiekvienas žmogus gali būti pats teisėjas ir korikas sukilėlių. Todėl kiekvienas viešai bei slaptai gali pianti, durti, skersti sukilėlį, nieko nėra blogesnio, nieko velniškesnio, kaip sukilėlis žmogus."

Liuteris pats buvo sukilėlis prieš popiežiaus sostą, ir jį nuo ant lauzo iškepmo išgebėjo Vokietijos kunigaikščiai, kuriems jis vėliau už tai atsimokėjo liepdamas skersti išalkusius baudžiauninkus, kurie išdriso reikalauti duonos. Tikroji pradžia protestoniškos tikybos buvo gruodžio 10 dieną, 1520 metais. Tada Martynas Liuteris, tarpininkaujant profesoriams, studentams ir skaitlingai miniai jo pasekėjų, prie Wittenbergo miesto vartų sudėgino popiežiaus Leono X-to prisigėję "šventą bulę" ir paskelbė savo 95 tezius (reformas).

Nuo tada ir prasidėjo kruvina kova tarpe Liuterio ir popiežiaus pasekėjų. Toje kovoje buvo naudojami visoki įrankiai, ir vienas iš jų, kad patraukti lietuvius prie naujos tikybos, tai prie lietuvių eiti su jų raštu ir kalba.

Su šituo tikslu Martynas Mažvydas 1547 metais išvertė į lietuvių kalbą Liuterio sutaisytą katekizmą, užvardytą: "Katekizmo Prasti Zodižiai." Šitas tai buvo pirmas spausdintas žodis lietuvių kalboje, ir šitą 400 metų spaudos sukaktį mes įvertiname ir tinkamai paminime.

Tas pats Mažvydas 1549 metais išleido:

"Mokslas Skaitymo Švento Rašto ir Giesmės." Trečias lietuvių kalboje leidinys pasirodė net 40 metų vėliau: 1589 metais liuteronų kunigo Bretkūno vertimas taipgi iš vokiečių kalbos "Dvasiškos Giesmės."

Reformacijos platintojai gerai žinojo, kad tik biskų daugiau kaip šimtas metų atgal lietuviai verstina buvo apkrįstyti, ir kad jie vis dar neapkenčia kryžiočių ir popiežiaus "vieron", todėl ir rado plačią dirvą Lietuvoje. Reformatoriai buvo iš katalikų kunigų paveržę šitas bažnyčias:

Saločų, Siluvos, Kelmės, Raseinių, Kedainių, Kurtuvėnų ir daug kitų. Tas greitas platinimas protestonizmo Lietuvoje išbudino ir katalikų kunigiją ir jie pamatė reikala būti "lietuviams" ir net į baudžiauninkus lietuviškai prakalbėti.

O kad daugiau pastoti keilą protestonizmui Lietuvoje, tai vyskūpas Valerinas Pratasavičius 1569 metais į Vilnių parsikvietė jėzuitus,

o jie dėl dvarponių ir bajorų vaikų Vilniuje įsteigė mokyklą, kurioje jau mokino ir baudžiauninkų kalbą—lietuviškai. Lietuvoje pirmas lietuvių kalba leidinys katalikų kunigijos pagamintas ir užgirtas buvo kaunainiko Mykolo Daukšos vertimas iš lenkų kalbos "Katekizma" 1599 metais ir antra taisyčiais metais evangelijų rinkinys, užvardintas "Postilė." Čia mes matome, kad nuo protestonų kunigo Mažvydo atspausdinimo pirmos lietuvių kalboje knygos prabėgo net 52 metai iki Lietuvos katalikų kunigija pamatė reikalą ir atspausdino lietuvių kalba knyga. O reikalas buvo didelis: kova ėjo už "lietuvių dūšias," už biznį, bet ir tai katalikų kunigija nesisukubino panaudoti lietuvišką žodį.

Nuo pasirodymo lietuvių kalboje pirmos knygos, t. y., nuo 1547 metų iki pabaigai 16-to šimtmečio lietuvių kalba buvo atspausdinta 20 leidinių. Per visą 17-tą šimtmetį lietuvių kalboje buvo atspausdinta 34 leidiniai, ir per visą 18-tą šimtmetį buvo atspausdinta 99 leidiniai. Geriau sakant, per 253 metus lietuvių kalboje buvo atspausdinta viso labo tik 153 leidiniai! Tai tartum lašas jūroje. Dar prie to, tie visi leidiniai buvo religinio turinio: agitacijos už popiežiaus arba Liuterio biznius.

O, tiesa, pradžioje 19-to šimtmečio katalikų kunigija išleido porą mažų knygelių ir dėl Lietuvos baudžiauninkų naudos. Pirmą tai "Kaip Auginti Tabaką" ir antra "Kaip Auginti Apynius." Viena, kaip prasmardyti jau ir taip prasmirdusią be kamino stubele ir antra, kaip pasidaryti namie aluolio ir protą nuodinti.

Kova tarpe katalikų ir protestonų už Lietuvos baudžiauninkų vilnas buvo barbariška, ir dažniausiai kraujas liejosi ir lavonai krito Lietuvos kaimiečių ir biednų miestelėnų. Katalikų kunigija suorganizuodavo savo pasekėjus ir puldavo protestonus, griovė ir degino jų bažnyčias ir gyvenimo stubeles. Protestonų kunigai suorganizuodavo savo pasekėjus ir tuo pačiu atsimokėdavo katalikams.

Randame užrašuose kaip Vilniuje didįjį šeštadienį 1579 metais, vadovaujant vyskūpui Pratasavičiui, su visoms katalikiškoms ceremonijoms buvo ant tam tyčia prirengto lauzo sudeginta du vežimai "eretikų knygų." Kunigams bedeginant užsidedę arti stovėjusis namas, bet būk dievas atsuntę lietų ir užgesinęs gaisrą...

Kada antru sykū katalikų kunigai Vilniuje 1681 metais surengė protestonų ir graikų knygų deginimą, tai dėl to kilo riaušės, laikė

kurių buvo sugriauta keli tūkstantiai trobų ir 10 bažnyčių. Jeigu kas mano, kad Lietuvoje knygų deginimas pasibaigė su 1681 metais, tai stambiai klysta.

Fašistai Smetonai valdant Lietuva, spalio 6 d., 1930 metais, šiaulių apygardos teismas nubaudė Dr. J. Šliupą vienu mėnesiu arešto, užmokėti teismo kaštus ir jo knyga "Tikri ir Netikri Šventieji" sudeginti ir sudegino.

Ir vėl 1697 metais Kupiškio katalikų kunigas Lipavskis ant vietos nužudė Salamiesčio reformatorių kuniga Liseckį, saukdamas: "Vilke, ko lėndi į mano avide?"

Kada katalikų ir protestonų kunigai vieni kitus vadino eretikais, parmazonais, velnių tarnais ir dar kitaip, tai daug lietuvių kaimiečių su abejais pilnai sutiko: jie nuėjo į upę, gerai nusimaudė, manydami, kad su tuo nusiplovė krikščionybę, ir vėl garbino savo senus dievus.

Bet kada katalikų kunigija paėmė viršų ant protestonų, tai tada po visą Lietuvą prasidėjo baisus gaudynas ir deginimas taip vadinamų "raganų." Apkaltinti raganavime ir ant lauzų sudeginti, tai visi buvo lietuviai ir lietuvės senų dievų garbintojai. Nuo 1800 metų iki lietuvių spaudos uždarymo 1866 metų rugsėjo 23 dienos prabėgo 66 metai, ir tuo laikotarpiu jau buvo daugiau rašytojų ir jie rašė lietuviškai. Kaip va: Simanas Daukantas, Jonas Juškevičius, Mykolas Akelaitis, kun. A. Strazdelis, vyskūpas Valančius, Laurynas Ivinskis ir kiti.

Apart religinio turinio raštų pasirodė ir vienas kitas švietiški mokstų vadovėlių, ir panašiai. Jonas Juškevičius 1857 metais išleido "Mokintuvė Lietuviškos Kalbos," ir tas pats autorius 1861 metais išleido "Kalbos Lietuviško Liežuvio ir Lietuviško Rašymo." Simanas Daukantas patiekė gerų raštų iš lietuvių istorijos. Vyskūpas Valančius daugiausiai rašė religijos klausimais, bet taipgi parašė "Vaikų Knygelė" ir "Palangos Juzė." Gerai tais laikais pasižymėjo rašyme kunigas Antanas Strazdelis, kuris pats buvo kilęs iš kaimiečių ir dažnai savo eilėraščiuose užtarė skriaudžiamus baudžiauninkus. Štai vienos kun. Strazdelio eilės apie Lietuvos baudžiaunin-

kų vargus:
"Blogas jam tankiai pašaras,

Saldžiausi pietūs—aşaros,
Po galva kumštėlis—
Visas bankietėlis,
Ak bėda!

Nėra jam laiko vaitoti,
Ligos prispaustam dejuoti;

Ateina adyna,
Užėdas vadina:
'Eik dirbt!'"

Strazdelis aštriai smerkė ir kunigus, kurie varde dievo begėdiškai apipledavo kaimiečius.

Štai dalis jo eilėrašcio "Plikiak!":
(Pabaiga 5-tam puslapyj)

Linksmų Naujų Metų Visiems Mūsų Draugams
Ir Kostumeriams

BRIGHTON ELECTRIC REPAIR SHOP

4400 S. Campbell Ave. YARds 8920

Linksmų Naujų Metų!

Brighton Lighting Fixture Co.

STANLEY M. LACH, Sav.

3982 Archer Ave. LAFayette 3437

Felix Geldbuto

5627 ir 1335 W. Madison St.

Sveikinu Su Naujais Metais Viso Pasaulio Dideles Ir Mažas Tautas Pasiluosavusias is Fašistinio Jungo ir Kuriančias Naują Gyvenimą. Labiausia Sveikinu Tarybų Lietuvos Liaudį ir Visą Tarybų Sąjungą už Teisingumą Spindinčią Politiką, Už Pastovia Taiką.

Tegyvuoją per Amžius Laisva Lietuvos Liaudis Ir Jos Valdžia.

Sveikinu Savo Draugus ir Pažistamus su Naujais Metais ir linkiu geriausių Pasekimų per 1948 m. FELIX GELDBUTO.

Kalendorius Jau Atspausdintas

"Vilnius". Kalendorius 1948 metams jau atspausdintas ir greitai laiku bus siuntinėjamas tiems, kurie užsisakė. Bet dar daug kuopų neatsiuntė užsakymų kiek pasiūti Kalendorių. Tad prašome greitai siųsti užsakymus.

Kad "Vilnius" Kalendorius yra įdomus, apie tai netenka kalbėti. Tik tiek reikia pasakyti, kad 1948 metų "Vilnius" Kalendorius yra virš 200 puslapių, jame telpa daug įdomių raštų, kaip politinių, taip ir dailiosios literatūros. Be to, daug visokių informacijų. Tad kiekvienas norės įsigyti tokį Kalendorių.

Kaina 50c.

PLATINTOJAMS DUODAME 20%

Užsakymus siųskite adresuodami:

"VILNIES" ADM.,
3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas

Trytėtausia Lietuvių Pasalpoje ir Apraudo Organizacija

- Galima apsidrausti nuo \$100 iki \$1,000
- Pasalpos į sovietus \$6, \$9, \$12 ir \$15
- Visiems įėjimas veltut.
- Mėnesinė mokeskis pigiausia.
- Pirmia narvus narvus nuo 2 metų nuo 60 metų amžiaus.

Išrašyk dabar ir savo šeimą įrašyk. Išplėdyk šeimius telpančia blankute ir pastuk ekrzmu adresu:

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas

419 Lorimer St. Brooklyn 6 N. Y.

At noriu gauti informaciją, kaip palapti LDS naris.

Mano vardas _____
Antraštas _____

Linksmų Naujų Metų Visiems Mūsų Draugams
Ir Kostumeriams

SLIZ'S

Gamintojai Namiškių Kilbasų

3116 W. 43rd St. LAFayette 9533

Linksmų Naujų Metų Visiems Mūsų Draugams Ir Kostumeriams

BRIDGEPORT CLEANERS

31st ir Union
Calumet 5306

Linksmų Naujų Metų Visiems Mūsų Draugams
Ir Kostumeriams
K & S
DEPARTMENT STORE
Aukštos rūšies prekės už žemą kainą
3321-23 S. Halsted St.

Sirdingai Ačiūojam Už Jūsų Kooperaciją ir Gerą Valių.
Linksmų Naujų Metų Visiems!

FACTORIES FURNITURE CO.

2137 Cermak Rd. VIR. 6195

Linksmų Naujų Metų Visiems Mūsų Draugams
Ir Kostumeriams

HARMAN'S

UNITED TEA STORE

4160 1/2 Archer Ave. LAFayette 3833
Mes pristatom

Linksmų Naujų Metų Visiems Lietuviams

HENRY SONNENSCHN

Clerk of the Superior Court
Cook County, Illinois

22nd Ward Democratic Committeeman

Sirdingai Sveikinimai Visiems Lietuviams
Su Naujais Metais

Sheldon W. Govier

Clerk of the Appellate Court

9th Ward Democratic Committeeman

Linksmų Naujų Metų Nuo

11th Ward Democratic Organization

RICHARD J. DALEY

Ward Committeeman

MARTIN GORSKI

Congressman, 4th District

Old Dold Perkelia Radijo Programą į Penktadienį

FRANCES LANGFORD suteikia rūkoriaus "smagumą" Frank Morgan'ui ir Don Ameche Old Gold muzikinės komedijos radijo programoje, kuri su sauso 2-ra diena perkeliamą į penktadienio vakarą ir bus girdima iš WBBM Stoties 8-tą valandą vakaro. Užsistatykite savo radijo priimtuvą ant CBS tinklinės stoties penktadienio vakare ir, užsirykę Old Gold, pasiklausykite smagios muzikinės komedijos. (Skelb.)

400 METŲ LIETUVIŠKAI KNYGAI

"Ak tu Dieve viso pilnas, Kur padėjai plikių vilnas? Pats pačiakų nenešioji, Tai kam tu plikius taip pešioji?"

Kunigas Strazdelis buvo geraširdis lietuvis, tai baltai varna tarpe kunigų, kuris užtarė vargšus ir pamerkė barbarus dvarponius ir kunigus. Už šitą Strazdelis buvo pašalintas nuo kunigystės, ir kada mirė 1833 metais, buvo palaidotas nesventintose kapinėse.

1861 metais Rusijos valdžia panaikino Lietuvoje baudžiavą, su kurios pagalba dvarponiai ir kunigija lietuvius laikė pilnai vergijoje per 414 metų. Su panaikinimu baudžiavos pomai ir klebonai nustojo vergų; tas jiems nepatiko ir daugiausiai dėl to jie 1863 metais suruošė sukilimą, kad pasiliuosavus nuo Rusijos valdymo. Rusų valdžia tą pony ir klebonų vadovaujamą sukilimą žiauriau būdu nuslopino. Kurios pagavo, tai vienus iki mirties nuplakė, kitus pakorė, o dar kitus į kalėjimus sudėjo bei į Sibirą ištrėmė.

Nors sukilimas buvo užmąnytas ir vadovaujamas lenkų, bet ir Lietuvos dvarponiai, bajorai ir nemažai kunigų prie to prisidėjo ir aktyviai dalyvavo. Lietuvon sukilimą nalsinti rusų valdžia prisuntė barbariškai žiaurų žmogų—Muraviova, nuo kurio daug visai nekaltų žmonių nukentėjo. Muraviovo užmąnytas buvo, kad sumažinti lenkų galią, tai reikia lietuvius atskirti nuo lenkų, o suartinti su rusais. Bet kad tą atsiekti, tai būk reikia lietuvių spaudos lotyniškas raides pamaizinti rusiškos raides ir tuo būdu lietuvius po biskų surusinti. Muraviovos to užmąnyto įvykdymui 1864 metais buvo paskyres komisiją iš trijų lietuvių: Mikuc-

ko, kunigo Petkevičiaus ir Lauryno Ivinskio sutaisyti rusų raidėmis, o lietuviška kalba rankvedžius.

Lietuvių kunigų raštuose visur sakoma, kad būk ta komisija buvo tik iš Mikuckio, kuris iš kataliko buvo priėmęs pravoslavų tikybą. Kad toje komisijoje be Mikuckio buvo kun. Petkevičius ir kunigų ištikimas tarnas Laurynas Ivinskis, kurie pildė koriko Muraviovo norus ir bandė lietuvius surusinti, tai kunigai "pamiršta" tą pasakyt.

Išpradžiū ir vyskūpas Valančius nebuvo priešas lietuvių rusinimui, nes buvo sutikęs duoti savo užgyrimą dėl penkių knygelių rusų raidėmis, o lietuvių kalba. Tik kada pamatė, kad lietuvių tokių raštų nei į rankas neima, o antra, pabijoję, kad lietuvių beskaitydami rusų raidėmis raštus gali palikti pravoslavais, tai ir Valančius nuo pareikšto sutikimo atsiskė.

Nuo 1864 iki 1884 metų, tai yra per 20 metų, lietuvių kalba rusų raidėmis viso buvo atspausdinta 26 knygėlės. Bet jų niekas neskaitydė ir daugiau rusų valdžia jų nespausdino. Koriką Muraviova nuo pareigų pavadavo kitas generalis gubernatorius—Kaufmanas, kuriam prašant rusų vidaus reikalų ministeris rugsėjo 23 dieną, 1866 metais, visai uždraudė Lietuvoje lotynų raidėmis lietuvišką spaudą. Šitas uždraudimas slėgė Lietuvą net iki 1904 metų: arti per 40 metų. Taigi ir pirmas lietuviškas laikraštis pasirodė Prūsų Lietuvoje 1832 metais, ir jo leidėju buvo protestoniškas kunigas Fredrikas Kellis (Kelch). Vardas laikraščio buvo: "Nusidavimai Apie Evangelijos Praplatinimą Tarpe Žydų ir Pagonų." Ir vėl 1848 metais Klaipėdoje protestonas mokytojas Cipelis pradėjo leis-

ti antrą lietuvišką laikraštį net su gražiu lietuvišku vardu: "Lietuvinių Prietelis." Bet Cipelio, taip lygiai ir Kelkio laikraščiai buvo neprieteliai lietuvių ir lietuvių, o tarnai liuteronų bažnyčios ir kaizerio. Jie tik tiek naudos davė lietuviams, kiek ir Lietuvoje kunigų leidžiama "apšvieta", kaip va: "Pekla arba Amžinas Pragasas," "Garsas apie Baisybės Dievo Sūdo ir Kankinimai Pragarinėje," "Sventųjų Žyvatas," "Vartai Dangaus" ir kiti šlamštai.

Po uždraudimo lietuviškos spaudos per 17 metų tuo reikalu taip kaip ir nieko nebuvo daryta. Tik 1883 metais Tilžėje pradėjo išidinti tikras lietuviškas laikraštis "Aušra" ir slaptai buvo gabenamas ir platinamas Lietuvoje.

Antram "Aušros" numeryje tilpo šitos eilės: "Kad man auksu kalnus Kas nors davinėtų, Už tai tik kalbą atiduoti reikėtų.

Spiaučiau į tą visą, Prasmeng jis man suvis, Man per vis brangiausias Prigimtas liežuvis."

Tik ačiū tam, kad mūsų tautoje buvo žmonių, kuriems prigimtas liežuvis buvo brangesnis už viską, net ir pačią gyvybę, mes šiemet turime progą ir garbę paminėti 400 metų mūsų spaudos sukaktį. Tais garbingais mūsų tautos didvyriais buvo:

Jonas Mačys, Vincas Kudirka, Povilas Višinskis, Jonas Biliūnas, Pranas Vaičiaitis ir daug kitų. Lietuvos kunigija buvo priešinga "Aušrai", nes būk ji vedė gerus katalikus iš kelio. "Aušra" dėl stokos lėšų 1886 metais užgeso.

1889 metais, taipgi Tilžėje, pradėjo eiti "Varpas" ir 1890 metais kaimiečių reikalams pašvestas "Ūkininkas".

Daugiau dėl darbininkų pašvestas laikraštis išėjo Tilžėje 1896 metais "Lietuvos Darbininkas", ir 1897 metais "Aidas". Bet abudu šitie laikraščiai trumpai gyvenė mirė. Tik 1901 metais išeinantis "Darbininkų Balsas" turėjo daug geresnes pasekmes ir jis nemažai Lietuvos kaimiečių ir darbininkų išbudino iš miego ir priekovos. Tik 1890 metais Lietuvos kunigija persitikrino, kad jie pragaro bauginimais negali sulaukyti paraipijonų nuo skaitymo slaptų lietuviškų laikraščių, tai ir kunigai Tilžėje pradėjo leisti savo laikraštį vardu "Apžvalga", o kiek vėliau pamaiznė vardą — "Tėvynės Sargas". Bet tikrų tikriausiai tas kunigų laikraštis buvo ne tėvynės sargas, bet sargas caro valdžios ir kunigų biznio Lietuvoje.

Virš nurodytais istoriniais faktais mes prieamine prie teisingos išvados, kad Mažosios Lietuvos protestoniškiems kunigams, taip lygiai ir Lietuvos katalikų kunigams pati Lietuva, jos spauda ir kalba tik tiek rūpėjo ir apėjo, kiek tas buvo gera jų interesams ir kieniams.

Linksmų Naujų Metų Visiems Mano Draugams
Ir Kostumeriams
VAL'S SERVICE STATION
VAL LENKAITIS, Sav.
4701 S. Western Blvd. VIRginia 9753

Linksmų Naujų Metų Visiems Mano Draugams
FELIX F. GORDON
ATTORNEY-AT-LAW
4106 S. Francisco LAFayette 5050

Linksmų Naujų Metų Visiems Mano Draugams
Ir Kostumeriams
MIDWEST ICE AND COAL CO.
REFRIGERATOR MOVING
4444 S. Mozart St. YARds 4496

Sveikinu Visus Savo Kostumerius, Pažįstamus Ir Draugus Su Naujais Metais. Linkime Geriausių Laimės Visiems
LOG CABIN TAVERN
Naujų Vietoj Gražiai Įrengta Užeiga
Smagi vieta linksmam laikui praleisti
2421 West 47th St. Chicago, Ill. Phone Lafayette 5148 K. ir Helen Valentanavičiai

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams, Pažįstamiems ir Draugams Laimingų Naujų Metų! Lai Gyvoja Visi Vilniečiai ir Vilnis!
G. BURBA
FURRIER
1857 W. 47th St. Valome, Pertaisome, ir Užlaikome (Fur Storage) Phone YARds 6341

Linkiu Laimingiausių Naujų Metų Savo Kostumeriams Ir Draugams
CH. YURGON
CLUB RIO
Saviminkas
7701 S. Ashland Ave. Phone Rad. 9616

Mes Linkime Linksmų, Laimingų Naujų Metų Visiems Mūsų Kostumeriams, Pažįstamiems Ir Draugams
RITIS TAVERN
Čia niekad nebūsi hiūdas
3111 S. Halsted St. Chicago 8, Ill. Phone VIClory 4791 ANNE ir MIKE RITIS, Sav.

Linksmų Naujų Metų Visiems Mūsų Draugams
Ir Kostumeriams
SKUBICK'S BAKERY
4644 S. Rockwell St. LAF. 0192

Linksmų Naujų Metų Visiems Lietuviams
Nuo
Edward J. Kaindl
County Recorder

CLEVELANDO ŽINIOS

CLEVELANDIEČIAI NEPASIDUOKITE

Pažvelgus į spaudą smagu darosi matant kaip mažesnės lietuvių kolonijos smarkiai darbuojasi dėl "Vilnius" stiprinimo fondo. O mūsų nemaža lietuvių kolonija, bet kol kas permaži tesirūpinama tuom praklinu darbu. Ka sakote, clevelandiečiai? Nepasiduokime mažesnėms kolonijoms; neieškime joms padaryti mums gėdą. Aš nuo savęs duodu sumanymą, kad mes clevelandiečiai nusistartume sukelti \$300 "Vilnius" stiprinimo fondui, arba ir daugiau. Man rodos, kad mes turime Draugijų Sąryšį ir kad tas Sąryšis turi imtis

už darbo, padaryti blankas ir galėtume parinkti aukų dėl minėto fondo. Tą galima padaryti, tik reikia biskį padirbėti ir tuomi nesiduosi- me mažesnėms kolonijoms mums gėdą padaryti. Reikia biskį padirbėti kol dar krutame ant šios žemės paviršiaus. Yvisi privalome bendrai darbuotis dėl savo spaudos ir apšvietos. Pašaita vėl pradeda trečią pasaulinį karą, taigi ir mes darbo žmonės turime vienytis, stiprinti savo spaudą ir bendrai veikti, kad užbėgus kelia tam pražūtingam fašistų darbui.

Ž. P.

1948 Metų Kalendorius

Sekmadienį, sausio 11 d., Amerikos Lietuvių Motery Klubas rengia teatrą ir šokius. Suloš pūkią trijų veiksmų komedija. Tai bus juokingas veikalas, kokio dar Clevelando publika nėra mačiusi.

Nepraleiskite progos pamatyti tą juokingą komediją sausio 11 d. Sachsenheim svetainėje, 1406 E. 55th St. Pradžią 5-tą val. vakare. Įžanga visai maža, tik \$1. Vien į šokius 50 centų.

Prašome visus clevelandiečius ir apylinkės lietuvius skaitlingai dalyvauti minėtame parengime, ir būsite visi patenkinti, nes moterys moka priimti svečius.

Sausio 18 d. minėsimė didžiausio pasaulinio vado Vladimiro Lenino 24 metų mirties sukaktį. Paminėjimas atsbus Public Auditorium Ballroom, E. 6th St. ir Lakeside Ave. Bus žymiausias kalbėtojas William Z. Foster ir daugiau gerų kalbėtojų, kaip tai Abraham Lewis ir kiti. Bus graži programa su visokiais pamarginimais.

Kviečiame visus dalyvauti. Retai pasitaiko tokios svarbios prakalbos. Clevelando darbininkai nepasirūpinkite sausio 18 d. būti Public Auditorium Ballroom ir išgirsti žymiausių mūsų kalbėtojų prakalbas.

Žilas Petras.

Kalėdų Tragedijos

Per Kalėdų šventes tragikai žuvo trys gyvasts. Gruodžio 24 d. Howard Mushrush, 28 metų, skubino namo, kad pastiektų eglaitę. Jis planavo apšviesti už 10 dienų. Su juo važiuavo Jack Kelly, 26 metų, ir abu liko užmušti ant gelžkelio, kada ant 162 gatvės jų automobilus susikūlė su traukiniu.

Howard Mushrush skubinosi su eglaitę pas savo motiną, kur tikėjosi linksmai praleisti pirmas Kalėdas sugryžus iš kariuomenės. Tą dieną pasitaikė jam susitikti netikėtai savo draugu Jack Kelly, ir jiedu norėjo praleistis su draugu kluose. Bet jų draugų dienoje

Kokia Buvo Pas Mus

Kalėdų Šventė

Ir per Kalėdų šventę vagystės nesumažėjo, bet dar padaugėjo. Mat biznieriai tą Kalėdų Dieduką taip išgarsino, kad kiekvienas nori ką nors nupirkti ir apdovanoti savo mylimus. O kurie neturi kuom nupirkti, tie eina vogti, kad tik būtų galima sulošti tą Kalėdų Dieduko (Santa Claus) rolę.

Skaitant dieninius laikraščius matosi, kad bedarbiams veteranams ir negaunantiems pašalpos per Kalėdas stovėjo juoda eilė prieš akis. Nekurie veteranaipuolė į desperaciją ir ejo vogti maisto savo šeimoms, kad turėtų bent kuom pavalgydinti toj Kalėdų dienoj, kuri yra taip labai visų gerbiama. Nekuorius pagavo ir policijai išklaušinėjus paaiškėjo, kad jie nesulaukė savo pašalpos iš valdžios, ir būdami susžeisti karo lauke, sunkaus darbo negali dirbti, o lengvo negauna. Matant, kad per Kalėdas turės būti be maisto, nusprendė eiti ir pasiimti iš krautuvės. Jeigu pagaus, tai jau bus jų nelaimė, o jei pasiseks, tai turės kuom šeimą pašerti. O už pirmą kartą kad ir bus pagauti, bausmė nebus didelė.

V. M. D.

"The Michigan Herald" Rengia Šokius

DETROIT, MICHIGAN Sausio 10 d., šeštadienio vakare, Mirror Ballroom, 2940 Woodward Ave., įvyks nepaprasti šokiai, kuriuos rengia pažangūs savaitraštis "The Michigan Herald".

Šokiams yra pasamdytas Todd Rhodes benas. Ant vietos galima bus įsigyti to beno pagamintų plokštelių su vėliausios mados šokių muzika ir pats beno vedėjas Todd Rhodes savo ranka pasirašys ant plokštės. Plokštelių įsigyti galima bus veltui, nes kiekvienas pardavęs penkis tikietus, kurie išanksto parsiduodu su \$1 (prie durų \$1.50), gaus vieną plokštę veltui. Plokštelių kaina \$1.

Tikietus galima gauti pas: Grinnell's, 1515 Woodward; Mirror Ballroom, 2940 Woodward, ir "Michigan Herald" raštineje, 2419 Grand River. Pravartu įsigyti tikietą išanksto, nes sutaupsite 50 centų. Išanksto gausite už \$1, prie durų mokėsite \$1.50.

Komitetas.

Svetainė Komiteto Susirinkimas

Sausio 4 d., kaip 12-tą valandą dienos, Draugijų svetainėje įvyks Svetainės Komiteto susirinkimas. Visi komiteto nariai malonėkite dalyvauti, taipgi ir nauji atstovai malonėkite pribūti. Yra svarbių reikalų apysvarstyti, kaip tai: svetainės

laikymo pasaulyje taikos. Puiikus obalsis vienai dienai. Bet ar bus vargšai pasotinti tuom per visas 365 dienas kol ateis kitos Kalėdos? Stai ką sako vienas karo veteranas iškariavęs keturis metus:

Aš esu antrojo pasaulinio karo veteranas, 48 metų amžiaus. Tos kalėdinės dovanos, tie visi obalsiai apie brolišką meilę ir tos vienos dienos labdarybė, tie pasilinksminimai manęs nepatenkina. Aš labai norėčiau kartu linksintis Kalėdų šventės proga, bet aš abejoju ar mano Kalėdos tik nebus apsiinkausios. Aš esu pavienis ir matyti, kad mano 48 metai stovi man ant kelio. Nors iškariavau keturis metus ir dalyvauva mūšiuose Afrikoje, Sicilijoje ir Italijoje, bet dabar suvyržys iš mūsų lauko mane vargina bedarbė. Noriu gauti darbą, kad galėčiau užsidirbti pragyvenimą ir linksintis kartu su kitais sulys kalėdinį tradicijų, bet dėl amžiaus negaliu gauti tik darbą. Esu užbaigęs vidurinę mokyklą, galiu dirbti raštineje, prie mašinų arba bile paprastą darbą. Kariuomenėje būdamas dirbau

kaipo radijo operatorius, o sugryžęs nieko negaliu gauti. Darbo matyti man jau nėra. Dar esu perjaunas reikalaui senųjų pašalpos, taigi turiu ieškot išmaldų (charity). Bet ieškau darbo, kad užsidirbus pragyvenimą ir kad galėčiau gyvenyti iš savo uždarbio, o tie visi Kalėdų linksnumai manęs nedžiugina.

Policija Nesiinteresuoja

Žmonės šiandien tiek įsitikinę į tas Kalėdų eglaites, kad ir tikinti nei grieko nei svieto nebijo. Jei neturi kuom nusipirkti, tai pasivagia, kad tik turėtų eglaitę.

Dr. David A. Chambers, 3109 Fairfax Rd., Cleveland Heights, atsikėlė gruodžio 24 d. ryte ir žiūrė, kad jo aštunių pėdų aukščio eglaitė nukirsta ir išnešta. Nei daktaras nei jo žmona nepajuto kaip tas atsitiko.

Daktaras pašaukė Cleveland Heichts policiją ir prašė, kad kas tai pavogė jo eglaitę ir paklausk ar nenorėtų paieškoti, bet policijos viršininkas atsakė, kad visai tuom nesinteresuoja.

V. M. D.

PUIKIAI VEIKIA JAUNOJI KARTA

DETROIT, MICHIGAN

Kur tik pažvelgsi, pamatysi tikrą darbymetę tarp mūsų pažangaus Detroito jaunimo. Smarkiai veikia jie LDS 208-toj kuopoj, kekeriopai jau pralenkė senųjų kuopas naujų narių verbavime. Entuziastiškai iš 50-tis jaunuolių lanko Aido Choro pamokas ir abelnai chore veikia. Rengiasi prie perstatymo sunkios operetės, rengiasi šaučiam su programu parengimui Naujų Metų pastikimui; dalyvauja Liet. Radijo Klubo programų pildyme. O pažymėtinausia tai, kad jų, mūsų jaunuolių, užnamymu ir pastangomis Draugijų svetainė negalima net pažinti. Iš nejaukios, surūkusios, sudulkėjusios, atsilpusių tinku (pleisturiu) pasidarė tikra gražuolė ir švari-švarutėlė, tikrai artistiška sutaikytom spalvom visa naujai išmalioavta, grindys, langai ir kiti svietainėj baldai žiba švarumu rėdydami, kad daug darbo prie jų pridėta.

Biznieriams Šienapiūtė

Biznieriai praneša, kad šiemet per šventes jie turėjo \$700,000 daugiau įplaukų negu praėjusiais metais. Su gruodžio 24 d. čia, Clevelande, buvo parduota už \$3,000,000. "Cleveland Press" paskelbė, kad jų įkurtas Kalėdų fondas sukėlė \$7,000. Kad bent kiek palinksnius nekuriuos biednūsnius, išleido \$1,600, o likusius \$5,400 padalino prieglaudoms. Ir kaliniams buvo suteikta kalėdinį dovanų. Tai buvo daroma, kaip jie pareiškė dėl žmoniškos meilės ir pat-

rašybos, suskaičiau virš porą tuzinų mokinių, o vėliau sužinojau nau mokytojos S. Masytės, kad visų užsiregistravusių mokinių yra 35, tačiau keletas serga šalčiu, kiti šiaip jau sugaišę švenčių protarpų nepribuvo į pamokas.

Baigė kalbos ir rašybos pamokas vaikučiai, Stellos Smith direkcijoj, kad jau užtraukė skardžiais jaunučiais balsais lietuvišką dainelę. Klausant net širdį kulena koks tai malonus, šiltas jausmas.

Pasibaigus pamokom užkalbinau vieną kitą mokinių. Kalbėjauisi taipgi su motinoms ir supratau, kad mokyklė visi yra didžiai patenkinti, ir jie jaudinasi turį vien tik mokyklą, bet ir šiaip sau smagiai sveiėglė ir gerus laikus. Čia jie dažnai turi vaišius, apvalkščioja vienii kitų gimtadienius, o dabartinių švenčių proga turėję itin linksmą parę su visom tradicinėm apeigom, eglaitę ir dieduką su dovanom. O ypač didelė buvusi staigmena, kuomet pranešė, kad tūlas gerasirdis, pasivadines save Lietuvos Draugu, apdovanojo mokyklėle visu šimtu dolerių. Tas, žinoma, dar daugiau pakėlė ūpą kaip mokinių, taip pat tėvų ir komiteto bei mokytojų, taipgi rodo užtkrinimą, kad mokyklėle yra geriausia proga augtubujoti. Taipgi abelnai mūsų jaunajai pažangiai kartai yra dirva dideliais žingsniais žengti pirmyn lietuviškos visuomeniame darbe. O mes senieji turėtume kiek tik išgalėdami stoti

Sveikina "Vilni" Su Naujais Metais

DETROIT, MICHIGAN

Mes detroitiečių draugų grupė sveikinam mūsų brangų dienraštį "Vilni" su Kalėdoms ir Naujais Metais ir kartu siunčiame keletą dolerių, kad 1948 metais "Vilniai" būtų lengviau verstis.

"Vilnius" sveikinimui aukavo po \$1: A. Dapsis, G. Nausėda, Joseph Mockaitis, John Rudzevich, Joe Jakas, A. Gotautas, J. Danta, A. Jakštys, N. Astrauskienė \$2. Viso \$10.

Lai gyvuoja "Vilnis" 1948 metais!

N. Astrauskienė.

Pasilinksminimo Puota

WILMERDING, Pa.

LDS 37 kuopa rengia puotą gruodžio 31 d. savo name, 110 State St. Bus nepaprastus jokiis visiems nariams be įžangos. Muzikantai nuo Suvalkijos, Kauno rūšies degtinė, o svetainė ir klubas išrėdyta, išrodyti kai Vilniaus Rotušė.

Kadangi Lietuvos Sūnų Draugystė galutinai likviduota, tai klubas ir visa savsties lieka LDS 37 kuopos, užtat puošnus vakaras rengiamos.

jaunuoliams už pečių rėmimui tų jų gražių darbų.

M. G.

B. RAUBA

LIETUVIS SIUVEJAS

ir Rubū Valytojas

Siūtos darom ant užsakymo VYRAMS ir MOTERIMS vėliausios mados.

Talpei taisome ir dašime už prieinamą kainą.

1203 East 79th Street

CLEVELAND, OHIO

FRANK J. MADISON

CEVERYKŲ KRAUTUVĖ

PARDUODU NAUJUS IR TAIŠAU SENUS

359 E. Federal Street

YOUNGSTOWN, OHIO

giamas. Išrodytų lyg ir lūdesio vakaras... Bet nei Suejė kuopos nariai ir buvusios Liet. Sūnų Draugystės nariai kartu linksminis. Kada džiukai ir zana-vykai pradeda šumyt, tai tada jau linksma.

Tat nepamirškite, praleisime senus metus, pasitiksime naujus, 1948 metus.

Reng. Kom. Narys S. Ivan.

Edenas Irane

ROMA, Gruod. 30.— Pakelij Iranan čia sustojio buves Britanijos užsienio ministras A. Edenas. Iranan jis vyksta inspektuoti britų žibalo įmones.

Kontraktoi Už 33 Milionus

SPRINGFIELD, Illinois.— Valstijinių vieškelių divizija praneša, kad 1947 metais padaryta kontraktų už 33 milijonus dolerių taisyimui ir plėtimui vieškelių sistemoms.

LESNIK CAFE

ALUS—VYNAS LIKERIAI KEPTA ŽUVIS Penktadieniais

7401 Superior Ave.

JULIUS KROSIN

LAIKRODININKAS

Deimentai, Laikrodėliai ir Graždaikčių Pasirinkimas Pataisymas Nehrangus 8205 Superior Ave. Cleveland, Ohio

DR. LEVY

OPTOMETRIST

ANNOUNCES THE REMOVAL OF HIS OFFICE TO THE GROUND FLOOR AT

7903 ST. CLAIR AVE.

Phone EXpress 1344

EYES EXAMINED

GLASSES FITTED

JOE A. BAGDONAS

SIUVEJAS

VALOMĖ, PROSINAME, TAIŠOME IR FERDERBAME

1106 E. 82nd Street

CLEVELAND, OHIO

Darbas Pilnai Gwarantuotas

Dr. A. N. Berger ir Dr. J. S. Waldman

Vietoj Dr. J. N. Simans

OPTOMETRISTAI — EYES EXAMINED

7828 ST. CLAIR AVENUE

Įėjimas 18 E. 79th St.

CLEVELAND, OHIO

TELEFONAS: HENDERSON 6160

CONTACT LENSES

GORDON PARK HABERDASHERY

Vyram ir Vaikam Drabužiai SKRYBELES, KAKLARAIŠCIAI CEVERYKAI ir kitokie apdėdai už prieinamą kainą

924 E. 79th Street (Apačioj Liet. Darb. Svetainės)

A. GREENBERG, SAVINGAS

WILKELIS FUNERAL HOME

PILNAS LAIDOTUVIŲ APTARNAVIMAS

6202-4 Superior Avenue HENDERSON 9292

ROSELANDO ŽINIOS

Lietuvių Kultūros svetainėje tik ką įdėtos naujos grindys (floor). Pirmutiniai šokiai bus pasitinkant Naujus Metus. Patikimo puotą rengia tarptautiškai sa-

vaitraščio "Star" naudai. Nauji Gatekariai Jau ir roselandiečiai susilaukė naujų gatekarių (nors dar nevisų). Tai didelis pagerinimas, netik keliauninkams, bet pračiams ir vietos gyventojams. Jie da-

bar eina greitai, tykliai be triukšmo. Seniau būdavo eini gatve, ar važiuoji, veik negalima buvo susikalbėti, o dabar kas kita. Jeigu hitlerininkai nebūtų pradėję Antro Pasaulinio Karo, tai tokius gatekarius jau būtų seniau turėję.

dar didesne energija ir vel sykiu darbuotis Aido Choro pamokose, kurios prasidės sausio 2 d., Liet. Kult. sve-tainėje.

Dan Yla.

IS LLD 79 kp. Susirinkimo

LLD 79 kp. susirinkimas įvyko gruodžio 17 dieną. Susirinkimą atidarė ir vedė kuopos organizatorius A. Kavaliauskas. Finansų rašt. Jg. Urmonas išdavė raportą pažymėdamas, kad yra daug narių neužsimokėjusių mokėstis už šiuos metus. Kasierius K. Danyla raportavo, kad kasoj yra \$53.90. "Vilnius" vajininkai raportavo, kad naujų skaitytojų gauta keturi.

Sekė rinkimas delegatų į Pirmos Apskritis Konferenciją, kuri atsisbuo sausio 18 d. Išrinkti delegatai: A. Stalnonis, K. Danyla, Jg. Urmon, Z. Klibienė, Maziliauskienė, Valintienė, N. Elnanienė ir Murelienė.

Raportas iš atsisbuosio Surum - Burum rodė, kad pelno liko \$6.20. Buvo raportuota apie koncertą "Vilnius" naudai, kurį rengia visos Roselando draugijos ir klubai. Koncertas įvyks sausio (Jan.) 11 d., 3-čia val. popiet, Roselando LKK Svetainėje, 10413 Michigan ave. Įžanga tik 50 centų.

Priejus naujos valdybos rinkimams nesirado sutinkančių apsiimti, tad pasiliko visa senoji valdyba: kp. organizatorius A. Kavaliauskas, fin. rašt. Jg. Urmonas, prot rašt. K. Dagis, kasierius K. Danyla, knygų peržiūrėjimo komisija: P. Petronis ir A. Stalnonis. Knygiaus negavome, tad pasiliko ateinančiam susirinkimui išrinkti.

Nutarta turėti Surum-Burum visai nupiginta kaina.

Dagių Dagis.

Jaunimas Prašo Dalyvauti Svarbiose Diskusijose

Pietvakarinės Chicago miesto dalies, AVC ir Al Blozis skyriniai rengia labai svarbius debatus Marshall plano klausime. Debatai at-

Linksmų Naujų Metų Visiems Draugams Už Jų Paramą

ESTELLE'S COZY INN

3062 S. Broad St. YARds 3899

VEGEL'S TAVERN

ALUS-VYNAI LIKIERIAI Cia Tikri Draugai Susirenka A. Vegel, Sav. Tel. Calumet 5982 3283 So. Halsted St. Chicago, Ill.

sibus sausio 14 d., 7:30 v. v., st. ir Throop st.

Diskusijų vakarui pirminkaus "Chicago Sun" ko-responentas Herman Kogan. Debatuos už Marshall planą James Edridge, prieš minėtą planą debatus Sidney Ordower.

Reikalas nepaprastai svarbus, ir jis ne visiems pilnai suprantamas. Svarbu, kad juo daugiausiai publi- kos susirinkty paklaustyti jų nepaprastai svarbių diskusijų.

Rengėjai.

Alexandrai, Waukegan, Ill. Sveikinu Su Naujais Melais Savo Kostumerius, Draugus ir Pažįstamus

OLD TIMER INN

Green Bay Rd. Waukegan, Ill.

Sveikintų "Vilnius" Dienraščio Personlą Ir Visus Vilniečius Įžengiant į 1948 Metų Gyvenimo Areną.

B. J. GELGOTAS

URBA Gelininkas 4180 Archer Avenue Phone: Lafayette 8800 or 8879 Gėlės Mylimiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms ir Papuošimams.

Monarch Liquor

LIETUVISKAS ŽYDUKAS 3529 S. Halsted St. Phone YARds 6054

Linksmų Naujų Metų Visiems Mūsų Draugams Ir Kostumeriams MILES CARD & GIFT SHOP 1746 W. 35th St. YARds 8135

Linksmų Naujų Metų Visiems Mano Draugams DR. FRED F. SIELAFF DENTISTAS 2102 W. 35th St. LAFayette 4433

Linksmų Naujų Metų Visiems Mano Draugams Ir Kostumeriams ROSZAK'S BAKERY 2438 W. 47th St. YARds 2496

Linksmų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Kostumeriams, Pažįstamiems ir Draugams Nuo Zellon's Sportsman's Club 3159 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. Naujų Metų sutikimui turėsimę parą skanių valgių ir gėrimų. Neatmirškite sustoti. TEVAS ir SCNUS ZALAGENAI, Sav. Tel. CALumet 2817

Linksmų Naujų Metų Visiems Mūsų Draugams Ir Kostumeriams S & W Tucker Sales 4242 S. Western Ave.

Linksmų Naujų Metų! Dėl Linksmų Švenčių Sulaukit Naujus Metus Pas Mus O'MAPLE INN 5358 S. Western Ave. PROspect 2829 Viskienos ir Steiko Visados Gausit Micholob ir Budweiser Alus Gro. 9823

selected FOR savings BY 18,000 THROUGH 62 YEARS of uninterrupted service, Home Federal has built a following among persons seeking to keep their money earning yet serving as a cash reserve. Its numerous savings members reflect a confidence founded in knowing that no investor has ever lost a penny of principal—that no dividend payment has ever been passed. Your savings account is invited. Funds currently earn 4% per annum with safety Federally Insured to \$5000. Earnings are distributed each June 30th and December 31st. Place funds by January 10th for full earnings in 1948.

HOME Federal SAVINGS 18th Street at Ashland Avenue • Chicago 8, Illinois

Resources \$25,000,000 Home Federal Savings 18th Street at Ashland, Chicago Please open an account for \$... which I enclose a check. (If joint account desired list second name on separate sheet of paper) Please send complete information about your dividend-earning Savings Accounts and the Save-By-Mail service. West Side's Largest

Saugiausia Vieta Laikymui Uždirbtų Sutaupų

Home Federal Savings & Loan Association, 18 st. ir Ashland ave., kuri jau gyvenoa per 62 metus, pasirodė saugiausia vieta taupymui pinigų. Be to, ji daug ir nuosirdžiai patarnauja savo klientams.

Aukščiau minėta organizacija, dėka rimtos kontrolės, taip jos prezidentas

Mr. Zundalek sako, 1947 metais paugo tartu net \$2,000,000.

Ji davė paskolas savo klientam 1947 m., \$10,000,000. Aišku, kad su tokia organizacija reikėtų turėti ryšiai darbininkams, nes ji nieko nenuskriaudė, o tik patarnavo esant reikalui.

Tad pradendant 1948 metus, kreipkitės į minėtą organizaciją paskolos reikalui, arba turint sutaupų, pasidėkite pas ją.

(Skelb.)

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA 6901 S. Wentworth Ave. 155 W. 69th St. Saukit per telefoną: STEWart 2454 arba HUDson 2224 Aldona ir Antanas Gužauskai užliuko visokių kvietkų. Jums nereikia važiuoti, tik pašaukite telefonu, o mes jums pristatysime. Kvietkų kokių tik reikia — mylimiems, vestuvėms, bankietams, laidotuvėms ir dėl visokių kitų parengimų. A. ir A. GUŽAUSKAS, Sav.

Siuočiamė Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis LOVEIKIS KVIETKININKAS GELES VESTUVĖMS, BANKIETAMS, PAGRABAMS 3316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE Kreipkitės į Anthony B. Petkus LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Dvi Moderniškos Kopyčios Visų Patogumai 6812 S. Western Ave. Chicago 1410 S. 50th Avenue Cicero Telefonas GROvehill 0142 Telefonas Town Hall 2199 Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir prieinamas Jūsų finansiniam stoviu

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI Nariai Chicagos Laidotuvų Direkcijos Asociacijos Turime Kopyčias.. Visose Miesto Dalyse Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

LACHAWICH IR SUNUS Phones: VIR. 6672-3 2314 WEST 23rd PLACE PHONES: VIR. 6672-3

J. LIULEVICIUS 4348 S. CALIFORNIA AVE. TEL.: LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET Telefonas YARds 1419

ANTANAS M. PHILLIPS 2307 LITUANICA AVENUE TEL. YARds 4903

LEONARDAS F. BUKAUSKAS 10621 S. MICHIGAN AVE. TEL. PULman 9664

PETER P. GURSKIS Mūsų Kopyčias Air-Conditioned 659 WEST 18th STREET TEL. SEEley 5711 Vienas ir pušė bloktų į rytus nuo Halsted. Pietų gatvės pusė.

HENRY A. WALLACE PASIŽADĖJO KANDIDATUOTI Į PREZIDENTO VIETĄ

Antradienį, gruodžio 30 dieną, 10:30 v. ryte, Henry A. Wallace kalbėjo Chicagoje per radiją, iš stoties WJJD. Jis savo kalboje pareiškė, kad nieko nėra didesnio pasaulyje, kaip išlaikyti Wallace pastovios taikos ir išlaikyti esamą demokratiją.

Wallace kalboje skambėjo veilonio Roosevelto troškimai. Jis nurodė, kaip Trumanas ir Marshallas sukluo savo politikoje. Jis nepabijojęs pasakyti, kad dabartinė šios šalies politika veda šalį prie Hitlerio tvarkos.

Visiems turi būti aišku, kad išrinkimas Wallace į prezidentus, nėra klausimas pasiluosavimo nuo esamos demokratijos. Tačiau, taipgi turime žinoti, kad remdami Wallace, apginsime šalį nuo fašizmo.

Tad visi, kuriems rūpi išlaikymas demokratijos, stokime į darbą už išrinkimą Wallace prezidentu.

J.

Wallace perspėjaniai pasakė, kad nuo šios dienos, Jungtinių Valstijų žmonės turi stoti į darbą, kad jis būtų išrinktas į prezidentus, jei jie nori pastovios taikos ir išlaikyti esamą demokratiją.

Wallace kalboje skambėjo veilonio Roosevelto troškimai. Jis nurodė, kaip Trumanas ir Marshallas sukluo savo politikoje. Jis nepabijojęs pasakyti, kad dabartinė šios šalies politika veda šalį prie Hitlerio tvarkos.

Visiems turi būti aišku, kad išrinkimas Wallace į prezidentus, nėra klausimas pasiluosavimo nuo esamos demokratijos. Tačiau, taipgi turime žinoti, kad remdami Wallace, apginsime šalį nuo fašizmo.

Tad visi, kuriems rūpi išlaikymas demokratijos, stokime į darbą už išrinkimą Wallace prezidentu.

J.

H. A. Wallace pareiškė, kad milijonai šios šalies žmonių sudėjo pažadus už jį padirbėti pasirašydami po blankomis, kuriose prašė jo, kad kandidatuotų į šalies prezidentą. Po to, jis pasakė, kad jis sutinka su liaudies noru, ir kandidatuos į prezidento vietą 1948 m.

Taipgi jis, Wallace, pasakė, kad jis nėsąs joks politiniai "nukrypėlis" ir kitų šalių agentas, kas jam primateama šios šalies politikierių, kurie ruošiasi prie naujų žmonių skerdynių. Kitais žodžiais, jis pasisakė, kad vienintelis jo tikslas, tad dirbti, kad daugiau nebūtų karų, ir kad šios šalies žmonės nesulaukytų tokių dienų, kokios buvo Hooverio laikais.

Wallace perspėjaniai pasakė, kad nuo šios dienos, Jungtinių Valstijų žmonės turi stoti į darbą, kad jis būtų išrinktas į prezidentus, jei jie nori pastovios taikos ir išlaikyti esamą demokratiją.

Wallace kalboje skambėjo veilonio Roosevelto troškimai. Jis nurodė, kaip Trumanas ir Marshallas sukluo savo politikoje. Jis nepabijojęs pasakyti, kad dabartinė šios šalies politika veda šalį prie Hitlerio tvarkos.

Visiems turi būti aišku, kad išrinkimas Wallace į prezidentus, nėra klausimas pasiluosavimo nuo esamos demokratijos. Tačiau, taipgi turime žinoti, kad remdami Wallace, apginsime šalį nuo fašizmo.

Tad visi, kuriems rūpi išlaikymas demokratijos, stokime į darbą už išrinkimą Wallace prezidentu.

J.

NORTH SIDE ŽINIOS

Svarbus LDS 112 kp. Susirinkimas

Sausio 5 d., 7:30 v. v., Vengrų svet., 1632 Milwaukee ave., įvyks LDS 112 kp. metinis susirinkimas. Jame bus išduotas metinis raportas iš mūsų kuopos darbuotojų. Taipgi išduos raportą Ateivių Teisių Gynimo

Gražiai Palaidota Eleonora Pažarskaitė-Sokolovskai

Mirė E. Pažarskaitė — Sokolovskienė, kuri plačiai buvo žinoma Roselande, kaip žymi veikėja ir lošeja. Ypatinai Roselando lietuvių ją pažinojo ir mylėjo. Į laidotuves susirinko labai daug lietuvių, suteikti paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Kadangi Eleonora Sokolovskienė ir visa jų šeima turi bažnytinis įsitikinimus, tai ir palaidota su bažnytinių apeigomis, šv. Kazimiero kapinėse.

Ji gyvendama Roselande priklausė prie Visų Šventųjų parapijos, tad ir norėjo, kad Visų Šventųjų parapijos klebonas atlaikytų pamaldas. Bet klebonas pareikalavo labai daug pinigų už atlaikymą pamaldų. Eleonora ilgai sirgo ir turėjo operaciją Kalifornijoje, ir ten mirė. Tad sutaupos veik visiška išsivėmė. Klebonas nesutiko pigiai laikyti pamaldų ir liepė laidoti be pamaldų. Tuomet šeima kreipėsi į svetimaitevių parapiją ir ten gavo patarnavimą už tiek kiek galėjo mokėti.

Nors, kuopa narių turi tik 40, bet visi stiprūs kaip Gibraltaras ir darbštūs kaip skruzdės, o labiausia darbštis valdyba. Sekantiems metams vienbalsiai nutarta palikti tą pačią valdybą. Reikia tikėtis, kad taip gerai darbuosis, kaip darbauosi.

ŠI VAKARĄ PASITIKSIME NAUJUS METUS

Naujų Metų Patikimo Bankiete Turėsime Viešniais iš Brazilijos

LKM Choras ir LDS 2-ra Apskritis rengia šaunų bankietę patikimui Naujų Metų, gruodžio 31 d., 8 v. v., Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted st.

Reikia pasakyti, kad šiame bankiete turėsime nepaprastai viešniais, kurios atvyko antradienio naktį iš Brazilijos, tai Ona Jokubkienė ir jos dukrelė Wilma.

Tikrai bus malonu tas viešniais susitikti. Lauksime skaitlingos publikos Naujų Metų patikimo bankiete. Svečiai bus visapusiai puikiai priimti ir pavaišinti, tai netenka abejoti.

Po skanios vakarienės, grieš puiki muzika šokiams. Lauksime skaitlingos publikos!

Komitetas.

JACKSON PARK

LLD 187 kp. gruodžio 29 d., laikė savo mėnesinį susirinkimą, draugų Demencių namuose.

Iš kuopos veikimo negalima praleisti nepamirėjus, kad kuopa neatsilieka su parama apšviestos ir labdarės tikslams. Kuopa yra gausiai išaukavusi iš savo iždo. Tas pasiškėjo iš finansų sekretorės raporto. Viso išaukauta 135 doleriai.

Nors, kuopa narių turi tik 40, bet visi stiprūs kaip Gibraltaras ir darbštūs kaip skruzdės, o labiausia darbštis valdyba. Sekantiems metams vienbalsiai nutarta palikti tą pačią valdybą. Reikia tikėtis, kad taip gerai darbuosis, kaip darbauosi.

Užbaigus kuopos reikalus, buvo pakviestas draugas V. Andriulis pakalbėti. Prelegentas pateikė prelekciją apie metafizinį ir dialektinį protavimą, pareiškėdamas mokslo vyrų išsivėmimą ir mokymus. Jis palygino svarbius įvykius gyvenime ir nurodė, kaip turi dirbinėja bresti žinojime.

Toki drg. Andriulo trumpoje ir aiškioje formoje prelekcija visiems labai patiko. Nariai pasipirko "Vilnius" 1948 metų kalendorių.

Užsibaigus susirinkimui draugė M. Dementienė svečius pavaišino su karšta kava ir skaniais pyragiais. Ačiu drg. Dementiams už vaišes ir suteikimą patalpos.

Draugiškai pasikalbėjus visi skirėmės poilsui; vieni kitiems linkėdami laimingų Naujų Metų.

J. St.

BRIGHTON PARK

Sužeista Dauderienė

Marcelę Dauderienę sužeidė gruodžio 29 dieną, einant į darbą, ant Western ave ir North Ave. Kaip tas atsitiko ji pati nežino, nes trokas pardušė ne vien ją, bet kelis žmones kartu. Du daugiau sužeisti nuvešti į ligoninę. Marcelė buvo paguldyta vaistinėje per tūla laiką, kol atgavo sąmonę. Namu sugrįžo apie 6 val. vakare. Ji užgavo vieną petį ir šoną.

Nuo savęs linkiu greito pasveikimo.

J. P.

Is Uteniškų Klubo Susirinkimo

Utenos Draugiško Klubo priešmetinis susirinkimas įvyko gruodžio 9 dieną, 4500 S. Talman ave., Vingeliuoko svetainėje. Šis susirinkimas nariams buvo skaitlingas; prisirinko pilna svetainė žmonių.

Atidarius susirinkimą ir perskačius nutarimus, pirminkas pranešė, kad yra vienas narys miręs. Jis parašė atsisotai vienai minutei ir pagerbti mirusį narį.

Komisija surengimui metinio vakaro pranešė, kad esą viskas tvarkiai prisirengta ir bus sulota keturių veiksmų drama "Marti". Taipgi dainuos Ciceros Moterys choras. Prašė įsigyti tikietus iš anksto. Vakaras įvyks sausio 25 d., Lietuvių Auditorijoje.

Komisija paimti piknikams vietą pranešė, kad daržai paimti liepos mėnesiui 25 d., pas D. Smith, o rugpjūčio 18-tai dienai, pas J. Liepą. Raportai priimti.

Nutarė gilių vainiko mirusiams nariams išlaidas pakelti nuo \$10.00 iki \$15.00.

Valdyba 1948 metams išrinkta beveik ta pati išemus pirminko pagalbininką A. Jusų. Jam atsisakius jo vietoje išrinktas J. Šermūkšnis. Atsisakius maršalkai, išrinktas Bill Putrimas.

Istojo 4 nauji nariai į klubą.

Koresp. A. M.

Pasimokėjo Duokles Ir Parėmė Klubą

Lietuvių Meno ir Kultūros (Radijo) Klubo nariai pasimokėjo duokles ir kai kurie prisidėjo su parama. Štai jų vardai: B. Kentus \$1, M. Vidugiris \$1, Ch. ir E. Putai \$2, A. ir S. Laliai \$2, J. ir O. Augaiciiai \$2, E. Kurkaitienė \$1, A. Paleckis \$1, Ch. Cook \$1, G. Kavalis \$1, J. Bimba iš Branch, Mich., \$2, įteikė per W. Ponerį.

Milwaukee sekami lietuvių pasimokėjo duokles po \$1: F. Beržanskas, Ona Senkers, G. Markūnas, Ch. Yutis.

Istojo į klubą: Aldona Povelonytė ir Ignas Kazėnas. Dėkui visiems už rėmimą klubo.

Sekr. P. Mikulėnas.

HELP WANTED—MALE

VYRU Dirbti į Wine Bottling dirbtuve. Geros darbo sąlygos. GERA A.L.G.A. 40 valandų į savaitę. Laikas ir pusė už viršūnį. Užmokėtinu insurance. 1300 S. Canal.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

PARSIDUODA RAKANDAI IR INSTRUMENTAI DEL BEAUTY SHAOPS. Trys drajeriai, Permanent Wave mašinos, ir daugelis kitų dalykų. Jei kam reikalinga greitai kreiptis. Pigiai parsiduoda. Victory 7325. (24-31)

Radu "Key chain" su dviem rakta ant 33rd ir Morgan St., šėštadienį, gruodžio 27. Savininkas kreipkitės: 3116 South Halsted St. (29-31)

KALEDOMS IR VISADOS

Pirkite su pasiūlymu—pirkite ten kur tūkstančiai patenkintų pirkėjų perka

JOS. F. BUDRIK INC.

Lietuvių Didžiulioje Rakandų, Radio ir Auksinių Dailių Krautuvelyje. 3241 S. HALSTED ST. TEL. CALUMET 7237

BUDRIKO KRAUTUVELĖ visuomet rasite didžiulį pasirinkimą VISOKIŲ NAMŲMS RAKANDŲ—Parlor Set, Bedroom Set, Dining room ir Dinette Set, Television Set, Radijo, Refrigerator, Skalbiama Mašina, Programma Mašina, Automatinė Skalbyklė, Visąkita Pečių Virtuvė ir Sidabro, Kvarceto, Klejonkų, Elektrinių Dailių Valytuvų, Naujų SPINET Pianų ir t.t.

BUDRIKO AUKSINIŲ DAILIŲ SKREIŽIJE rasite geriausių Delmantą, Žiedų, Rankinių Laikrodžių, Visokių Auksio ir Sidabro Brangenybių, Lietuviškų ir Amerikoniškų Reklorų ir t.t.

Smarkus Juokdarys

...Aš tekėsiu tik už to barzdono! Jis visados mane pavaišina KEN'S KLUBE.

Kenstavičiai 718 W. 31st St. VICTORY 0840

Gaisras Pridarė Daug Žalos

Pirmadienio naktį užsidegė Lighthouse Trailer Co., 613 Schubert st., pastatas, kuris užėmė veik visą bloką.

Gaisras padarė nuostolį \$150,000. Gaisro priežastis dar nepatirta. Gaisrininkai sako, kad likvidavimas gaisro emė ilgoką laiką. To priežastis, kad toje aplynkėje nėra užteiktinai vandens, t. y., vandens spaudimas esąs mažas, kad gauti užteiktinai vandens.

Demonstruoja Vilyg Užsakymo

ISTANBUL, Turkija.—Ankaro studentai ir kiti šovinistai surengė demonstraciją, reikalaudami pašalinti iš universiteto keturis profesorius, simpatizuojančius komunistams.

Medicinos Doktorai

TELEFONAS YARDS 3148
DR. V. A. SIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
PRITAIKO AKINIUS
744 W. 35th Street
Valandos: 11-12, 2 iki 4; vakarais 7-9 Pirtadienis iki 4. Šventadienis 11-12.

OFISO TELEFONAS: YARDS 4787
NAMU TEL.—PROSPECT 1930
DR. STRIKOLIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakare; Nedėl., Sered., Subat. vakarais tik pagal sutarį.

OFISO TEL: VIRGINIA 0038
NAMU — BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos: 1-3 ir 6-8:30 P. M. Trečiadienis pagal sutarį.

PHONE: YARDS 6921
REZIDENCIJOS — KENWOOD 8107

DR. BERTASH
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted St.)
Valand.—1 iki 3, ir 6:30 iki 8:30 P. M. Trečiadi. ir šėštad. nuo 1 iki 3 popiet.

Rez. 4826 S. Kimbark

PHONE GROVEHILL 3111

DR. A. K. BUTKO
LIETUVIS
KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 yto iki 9 vakaro.
TELEFONAS YARDS 2848

DR. C. Z. VEZEL
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(Arti 47th Street)
VALANDOS:
9 ryte iki 9 vak. Trečiadi. susitarus.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. YARDS 1859
Pritaiko Akinius
Kreivias Akis
Ištiso
Ofisas ir Alkinis Dirbtuvė
3401 S. HALSTED STREET
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Trečiadien. nuo 10 iki 12 val. dieną

Vietiniai Pranešimai

LIETUVIŲ KULTūros IR MENO RADIJO KLUBAS
Jūs žinoite, kad radijo programų išlaikymas yra svarbus dalykas mūsų visuomeniniam gyvenime, todėl pranešame jus pastimokėti savo mokesčių už 1948 metus. Jums bus smagiau pasimokėjus mokesčiui laiku, nes mums pinigai labai reikalingi.

Mokėstį siųskite "Vilnius" adresu, pažymėdami Klubu vardą.
Tie, kurie kiekvieną progos bandykite gauti naujų narių.
Neužmirškite, kad Kultūros ir Mėno Klubu mitalingai būna "Vilnius" svetainėje, 3116 S. Halsted St., kiekvieno mėnesio trečiadienį, 7:30 val. vakaro. P. Mikulėnas, fin. rašt.

NORTH SIDE

North Side LDS 112-tes kuopos metinis susirinkimas įvyks pirmadienį, sausio 5 d., Vengrų svetainėje, 1632 Milwaukee Ave., 7:30 val. vakare.

Visi nariai malonėkite dalyvauti tame svarbiame susirinkime. Kalbėsime apie ateivių teisių gynimą, civilių teisių gynimą ir LDS reikalus.
H. Aluzas.
(31-65)

Pranešimai iš Kitur

DETROIT, MICH.
Sausio 4 d. Draugiųjų svetainėje įvyks Svetainės Komiteto susirinkimas. Visi sėmi atstovai ir naujai išrinkti malonėkite dalyvauti. Bus apkalbėta svetainės stovis ir renkama nauja valdyba 1948 metams. Susirinkimas prasidės 12 val. diena.
Sekr. J. Gugas.

ROCKFORD, ILL.
Rockfordo Lietuvių Moterų Klubu susirinkimas įvyks sausio 2, pas J. Reskevičius, 1529-6th St., 7:30 val. vakare. Malonėkite dalyvauti ir prisidėti. Bus svarbių raportų ir bus užkandžiai.
(31-2)

SALT LAKE CITY.—Iš mormonų bažnyčios pašalintas Kanados parlamento narys John Blackmore. Jis skelbė daugpatystės doktriną.

NAUJŲ METŲ PATIKIMUI BANKIETAS

Rengia LKM Choras ir LDS 2-ras Apskritis

TREČIADIENI, GRUODŽIO 31 D.

LIETUVIŲ AUDITORIJOJ

3133 South Halsted Street

Pradžia 8-tą val. vak. -- Vakarienė — 10-tą val.

SKANI VAKARIENĖ ir šokiai prie geros orkestros

Įžanga: vakarienė ir šokiams \$1.75, tik šokiams 75c

TAIPGI BUS GRAŽI PROGRAMA

Pildys LKM Choras ir A. Dočkienė ir C. Stanevičienė
Kviečia Komisija.

